

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos *weekend*

Piątek

22 marca 2024

nr 24 (LXXIX)

cena: 20 Kč

WIADOMOŚCI
TEATR
NIE PRZESTANIE GRAĆ
STR. 2-3

SPORT
WIARA
GÓRY PRZENOSI
STR. 6

REPORTAŻ
NIEBIAŃSKI
KWIAT MORWY
STR. 7

Obecni w mediach społecznościowych

PROBLEM: Media społecznościowe są dziś jednym z najefektywniejszych sposobów promocji, a także dzielenia się informacjami i materiałami audiowizualnymi z innymi osobami z danego środowiska. Zbadaliśmy, w jakim stopniu korzystają z nich polskie organizacje oraz placówki oświatowe.

Fot. Pixabay

Danuta Chlup

Aby szkoły mogły promować się w mediach społecznościowych, potrzebują zgody rodziców dzieci na publikowanie ich wizerunków. Z doświadczeń placówek oświatowych wynika, że zdecydowana większość rodziców się zgadza. Marek Grycz, dyrektor Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie (pod jego dyrekcją pracują także polskie przedszkola na terenie miasta), mówi: – Kiedy dziecko idzie do pierwszej klasy albo do przedszkola, rodzice podpisują

RODO, czyli zasady ochrony i przetwarzania danych osobowych. Mogą wyznaczyć, z czym się zgadzają, a co odrzucają, mogą się na przykład nie zgodzić na publikowanie wizerunku dziecka na stronie internetowej szkoły czy na Facebooku. Raz podpisana zgoda obowiązuje przez cały czas uczęszczania dziecka do szkoły lub do przedszkola, nie odnawia się jej co roku. Gdyby ktoś z rodziców chciał dokonać zmian, musi sam się zgłosić. W praktyce nie spotkałem się jeszcze z takim przypadkiem.

Na publikowanie wizerunku dziecka zgadza się, według Grycza, 99 proc. rodziców.

Spośród polskich organizacji w RC najwięcej obserwatorów ma na Facebooku Kongres Polaków w RC

(4,7 tys.). Raport nt. aktywności kół PZKO, Kongresu i placówek oświatowych w social mediach publikujemy w środku numeru. Konta na FB posiadają także inne polskie organizacje czy też zespoły działające poza PZKO, na przykład Macierz Szkolna (oraz niektóre jej organizacje terenowe – przykładowo w Hawierzowie, Jabłonkowie, Karwinie, Suchej Górze), Olza Pro, Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik”. Podmioty te z mniejszą lub większą częstotliwością publikują zaproszenia na wydarzenia oraz relacje z imprez. ▲

Do tematu wracamy na str. 8-9

Senat podjął uchwałę w sprawie uwolnienia Andrzeja Poczobuta

Senat podjął w środę jednoznacznie uchwałę w sprawie uwolnienia Andrzeja Poczobuta. „Senat RP zwraca się do PE, parlamentów i rządów państw demokratycznego świata z apelem o podjęcie działań na rzecz uwolnienia Andrzeja Poczobuta i wszystkich więźniów sumienia na Białorusi” – czytamy w uchwale. Za uchwałą głosowało wszystkich 82 senatorów biorących udział w głosowaniu.

W uchwale przypomniano, że „25 marca 2024 roku upłynę 3 lata od dnia

niezłomnej walki Andrzeja Poczobuta o prawo do polskości i wolności na Białorusi. Wyrażamy pełną solidarność z jego rodziną i wszystkimi, którzy walczą o jego uwolnienie – podkreślili senatorowie. Zapewniają też o „nieustającym wsparciu dla rodaków na Białorusi”. „Potępiamy likwidację szkół polskich, szykanowanie działaczy Związku Polaków na Białorusi, profanację i niszczenie polskich miejsc pamięci. Uznajemy te działania za nieprzyjazne wobec Polski, łamiące reguły prawa między-

• Gehenna Andrzeja Poczobuta trwa już trzy lata. Na zdjęciu podczas rozprawy.
Fot. ARC

uwiecznienia Andrzeja Poczobuta, jednego z liderów mniejszości polskiej na Białorusi”. „Za działania w obronie polskości i wolnego słowa reżim Alaksandra Łukaszenki skazał go na 8 lat pobytu w kolonii karnej o zaostrowym rygorze. Warunki odbywania kary mają charakter tortur, które mogą doprowadzić do wykonania na Andrzeju Poczobucie wyroku śmierci bez jego orzekania” – podkreślono.

Zaznaczono, że „od dnia osadzenia w kolonii karnej Andrzej Poczobut pozbawiony jest możliwości widzenia z rodziną, a nawet rozmów telefonicznych z nią”.

„Senat RP z całą mocą potępia ten haniebny akt pogwałcenia praw człowieka oraz elementarnych praw mniejszości narodowych i żąda od władz białoruskich niezwłocznego uwolnienia Andrzeja Poczobuta. Senat RP wyraża najwyższe uznanie dla

narodowego oraz umowy dwustronnej między Polską a Białorusią” – czytamy w uchwale.

„Senat RP zwraca się do rządu polskiego o wzmocnienie działań na rzecz uwolnienia Andrzeja Poczobuta oraz wszystkich bezprawnie uwięzionych na Białorusi. Sankcje personalne ze strony Polski i Unii Europejskiej wobec funkcjonariuszy reżimu Łukaszenki biorących udział w prześladowaniach muszą zostać rozszerzone i zaostrzone” – podkreślono. „Senat RP zwraca się do Parlamentu Europejskiego, parlamentów i rządów państw demokratycznego świata oraz międzynarodowych instytucji obrony praw człowieka z apelem o podjęcie solidarnych działań na rzecz uwolnienia Andrzeja Poczobuta i wszystkich więźniów sumienia na Białorusi” – dodano w uchwale. (PAP)

REKLAMA

Letnie obozy 2024

- sportowe tenisowe
- sportowe badmintonowe
- jeździeckie (dla dzieci od 8 lat)
- Przedszkolaczek (dla dzieci 3–6 lat)

Wykorzystaj swój benefit!

sport vitality

+420 601 276 193

www.sportvitality.cz

SEJMIKI GMINNE

Znajdź nas
na Facebooku

ZDANIEM... Łukasza Klimañca

klimanec@glos.liv

Wiedzieliście państwo, że na zakończeniu znanego polskiego serialu „07 zgłoś się” pojawia się utwor muzyczny – wokaliza, którą wykonuje Grzegorz Markowski z zespołu Perfect? Albo że mało znany, acz piękny, utwór Perfectu „Ja, my, oni” jest dostępny tylko w wersji koncertowej na płycie, która jest zapisem koncertu z gdańskiej Hali Olivii z 1987 r. po reaktywacji tego zespołu? Że Zbigniew Holdys wykonuje go grając na fortepianie, podczas gdy perkusista Piotr Szukudelski przygrywa pałkami o siedzisko, a sam utwór został nagrany po to, by muzycy i publiczność mieli chwilę odpoczynku? Mało kto o tym wie. Ale nie pan Zbyszek z Bielska-Białej, który w środę (20 marca) spełnił swoje marzenie i współprowadził audycję w popularnym w Polsce Radiu 357, zaskakując słuchaczy bogatą wiedzą muzyczną i zarazem inspirując zaproszonymi autorami, ważnymi dla niego. Nie zabrakło legend polskiej muzyki – wspomnianego Perfectu, Voo Voo, Marka Grechuty, Lecha Janerki czy współczesnych znanych polskich formacji – Riverside i Fisz Emade Tworzywo.

„Muzyka jest moim narkotykiem, nic innego nie używam, nie używam i nie piję, (mam za mało czasu), muzyka jest moim narkotykiem, moim rodzinnym miastem” – słowa z piosenki Fisz Emade Tworzywo „Za mało czasu” (akurat nie zabrzmiała w audycji) znakomicie określają nie tylko pana Zbyszka, ale przecież także innych fanów i znawców muzyki, których nie brakuje w naszym regionie. Nie szukając daleko – takim jest dziennikarz redakcji „Głosu” Janusz Bittmar śledzący bacznie polską, czeską i zagraniczną scenę muzyczną. Ale na dobrą sprawę kolejne festiwale Dolańskiego Grómu z udziałem legend polskiej muzyki lub koncerty znanych polskich zespołów na Zaozniu przy okazji innych wydarzeń niosą wspomnienia skupionych pod sceną setek fanów z różnych stron regionu śpiewających wraz z artystami polskie przeboje. Każdy z nas ma przecież swoje ulubione kawałki muzyczne, przy których czuje się dobrze. Dla jednych jest to rock, dla innych jazz, muzyka metalowa albo folkowa, wypływająca z tradycji muzyka kapel ludowych, przy dźwiękach których w duszy poruszona zostanie właśnie ta konkretna struna, która sprawia, że człowiekowi lekko robi się na sercu.

Muzyka łagodzi obyczaje, uwalnia, łączy ludzi, inspiruje, pomaga się zrelaksować, dodaje energii. I takiej dobrej energii płynącej z muzyki życzyć państwu w rozpoczynającą się kalendarzową wiosnę.

CYTAT NA DZIŚ

Generał Wiesław Kukuła

szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego

Rosja przygotowuje się do konfliktu z NATO z pełną świadomością tego, że Sojusz jest strukturą obronną

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• We wtorek po południu wierni różnych denominacji spotkali się po raz kolejny na wielkopostnych rozważaniach i modlitwie. – Każdy z pięciu wtorków Wielkiego Postu jest poświęcony innej denominacji – powiedział „Głosowi” Jan Fójcik, pastor z Nawsia. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

22

marca 2024

Imieniny obchodzą:

Bogusław, Katarzyna, Lea

Wschód słońca: 5.30

Zachód słońca: 17.54

Do końca roku: 284 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Ochrony Bałtyku

Przystawie:

„Jeżeli w pierwszy dzień

po przesileniu marcowym

burza się zdarzy, zima już

nie przydarzy”

JUTRO...

23

marca 2024

Imieniny obchodzą:

Oktawian, Pelagia,

Turybiusz

Wschód słońca: 5.28

Zachód słońca: 17.56

Do końca roku: 283 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Przyjaźni

Polsko-Węgierskiej

Przystawie:

„Marzec zimny

i słoneczny, plon zaręcza

dostateczny”

POJUTRZE...

24

marca 2024

Imieniny obchodzą:

Bertrada, Szymon

Wschód słońca: 5.26

Zachód słońca: 17.58

Do końca roku: 282 dni

(Nie)typowe święta:

Niedziela Palmowa,

Narodowy Dzień Pamięci

Polaków Ratujących

Żydów

Przystawie:

„Gdy w Palmową

Niedzielę słońce świeci,

pełne będą stodoły,

beczki i sieci”

POGODA

piątek

dzień: 11 do 12°C

noc: 9 do 8°C

wiatr: 2-4 m/s

sobota

dzień: 14 do 15°C

noc: 7 do 6°C

wiatr: 4-6 m/s

niedziela

dzień: 8 do 9°C

noc: 3 do 2°C

wiatr: 4-6 m/s

Teatr nie przestanie grać

Długo oczekiwana modernizacja głównego gmachu Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie rozpocznie się w kwietniu. Na pierwszy ogień pójdą przeszklone drzwi oraz okna w ścianie frontowej.

Danuta Chlup

Teatr Cieszyński dozna gruntownych zmian, zostanie przekształcony w ośrodek teatru i kultury, który zaopiekuje się mieszkańcom Czeskiego Cieszyna i okolicy oprócz klasycznych spektakli teatralnych również inne możliwości. Stanie się miejscem nieformalnego spędzania czasu, będzie oferował najróżniejsze programy artystyczne, kreatywne i edukacyjne. Remont obejmie praktycznie cały budynek – zaplecze, sale i foyer. Dużym magnesem będzie z pewnością miejsce do wypoczynku na

• Tak ma wyglądać ściana frontowa teatru po remoncie. Fot. Materiały prasowe TC

zielonym dachu oraz obserwatorium astronomiczne – przybliży plany modernizacji Lukáš Curylo, wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. kultury i opieki nad zabytkami. Województwo jest organem założycielskim czeskokocieszyńskiej placówki.

Aktualnie dobiega końca przetarg na wykonawcę, jednak już na początku kwietnia rozpocznie się wymiana szklanych części fasady, czyli szeregu przeszklonych drzwi wejściowych oraz dużych okien w galerii na piętrze. Ta

część remontu ma potrwać do końca maja.

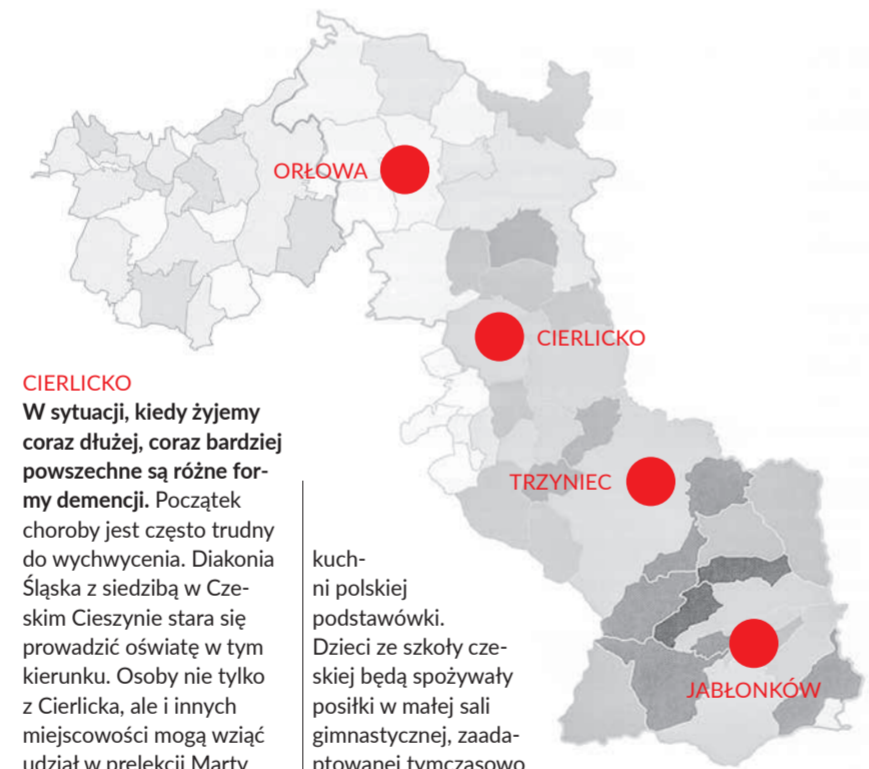
W teatrze przez czas trwania prac będą normalnie odbywały się przedstawienia, dlatego, zdaniem dyrekcji, sytuacja nie będzie łatwa.

– Do połowy maja mielibyśmy grać na scenie, ewentualnie w pomieszczeniach zastępczych w budynku C. Podczas późniejszej, zakrojonej na szeroką skalę, modernizacji gmach główny będzie zamknięty. Zespoły aktorskie, zaplecze produk-

cyjne, techniczne i administracyjne będą nadal pracowały. Wprowadzie w ograniczonej mierze i w lokalach zastępczych, lecz widzowie nawet w przyszłym sezonie nie zostaną pozbawieni nowych spektakli – zapewni dyrektor TC Petr Kracik.

W budynku, który został oddany do użytku przed 63 laty, działa również centrala Biblioteki Miejskiej. Ograniczenia będą dotyczyły także jej funkcjonowania. Remont ma się zakończyć jesienią przyszłego roku.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

CIERLICKO

W sytuacji, kiedy żyjemy coraz dłużej, coraz bardziej powszechne są różne formy demencji. Początek choroby jest często trudny do wychwycenia. Diakonia Śląska z siedzibą w Czeskim Cieszynie stara się prowadzić oświatę w tym kierunku. Osoby nie tylko z Cierlicka, ale i innych miejscowości mogą wziąć udział w prelekcji Marty Machowej, która odbędzie się 9 kwietnia o godz. 16.00 w Cierlickim Domu Kultury. Specjalistka odpowie m.in. na pytania: Jak poznam, że nie chodzi już o zwykłe zapominanie? Do kogo mogę się zwrócić z prośbą o wsparcie? Na co mam się przygotować? (dc)

kuchni polskiej podstawówki. Dzieci ze szkoły czeskiej będą spożywały posiłki w małej sali gimnastycznej, zaadaptowanej tymczasowo na jadalnię. (dc)

ORŁOWA

Policja postawiła zarzuty 21-letniemu mężczyźnie, który prowadził działalność przestępczą w Orłowej i Hawierzowie. Funkcjonariuszom powiedział, że pieniądze, które zarobił na sprzedaży kradzionych rzeczy, przeznaczał głównie na kupno narkotyków. Okradał m.in. takśwarkarzy, wraz z kompanem stłukł szybę w samochodzie dostawczym i ukrał stamtąd kanistry z paliwem oraz narzędzia. W Hawierzowie włamał się wraz ze współnikami do lombardu. Łupem złodziei padło ok. 20 telefonów i hulajnogę elektryczną. Najpoważniejsze było zdarzenie z końca stycznia. Mężczyzna próbował

zerwać torebkę z ramienia kobiecie napotkanej na ulicy w Orłowej. Kiedy się bronila, zaatakował ją. Grozi mu kara pozbawienia wolności do lat 10. (dc)

TRZYNIC

Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się w ubiegłym tygodniu pierwsza tegoroczna publiczna obserwacja Księżyca w miejskim obserwatorium astronomicznym Mikołaja Kopernika. Z oferty skorzystało ok. 80 osób. Kolejne okazje do przyjrzenia się Księżycowi „z bliska” będą 19 kwietnia, 17 maja i 14 czerwca. Obserwatorium wybudowano w 1954 roku. Obecnie zarządza nim amatorski astronom z Nawsia – David Vodecký. (dc)

15 700

Koron będzie wynosić od przyszłego roku dopłata państwa do pensji osób niepełnosprawnych. Czeski rząd uchwalił w środę jej wzrost o 1500 koron miesięcznie. Stało się tak w odpowiedzi na powtarzające się żądania pracodawców, uzasadniane wzrostem płacy minimalnej i kosztów spowodowanych podwyżkami cen. Na dopłatę mają prawo firmy, które zatrudniają ponad połowę pracowników niepełnosprawnych. Ponieważ ich możliwości są ograniczone, państwo dofinansowuje ich wynagrodzenia. Do tej pory chodziło o dwie trzecie pensji, nie więcej jednak niż 14 200 koron. (sch)

Dom dla wielu pokoleń

• Tak ma wyglądać nowy dom wspólnotowy w Olbrachciach. Fot. wizualizacja

W Olbrachciach przy ul. Górniczej powstanie nowy dom wspólnotowy. Będzie oferować 15 mieszkań, w których znajdą własny kąpielowni również seniorzy, jak i młode rodziny. Istniejący obecnie dom opieki społecznej działa w budynku pochodzącym z lat 50. ub. wieku. Zdaniem wójta Henryka Febra, kolejne remonty tego obiektu nie mają już sensu. Dlatego gmina postanowiła go zburzyć, a seniorów przenieść do nowych pomieszczeń.

– Każde mieszkanie będzie miało wnękę kuchenną, łazienkę i toale-

te. Dziewięć z nich będzie jednopokojowych, pięć dwupokojowych, a jedno będzie miało aż trzy pokoje. Myślę, że to dobra inwestycja również do przyszłości – podkreśla wójt.

Olbrachcińska gmina postanowiła wybudować swój dom wspólnotowy bez korzystania z dotacji. Jego koszt sięgnie ok. 45 mln koron, na 35 mln koron zaciągnie pożyczkę długoterminową z województwa morawsko-śląskiego. Budowa ma ruszyć w maju br., pierwszych lokatorów przywita pod koniec przyszłego roku. (sch)

Wyrok dla byłego hetmana

• Jan Krkoška. Fot. X

Jan Krkoška z ruchu ANO, do wczoraj hetman województwa morawsko-śląskiego, ma poważny problem. Sąd w Pradze uznał go winnym w sprawie afery korupcyjnej w środowisku lekarzy i farmaceutów. Krkoška, który już wcześniej przyznał się do winy, wczoraj bezpośrednio po nieprawomocnym wyroku sądu zrezygnował z posady hetmana. Sąd nałożył mu karę pieniężną w wysokości 200 tys. koron.

Krkoške udowodniono w czwartek zarzuty dotyczące udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Groziła za to kara pozbawienia wolności od lat 2 do 10. Rozprawa sądowa ruszyła w czwartek. 48-letni polityk, zdaniem policji, miał przed 12 laty wspólnie z innymi osobami

uczestniczyć w aferze korupcyjnej w środowisku lekarzy i farmaceutów. Krótko mówiąc – lekarze mieli przyjmować od firm farmaceutycznych łapówki za to, iż zobowiązały się do przepisywania chorym konkretnych leków. Łączna wartość łapówek (chodziło o drogie leki, urządzenia, pieniądze) wynosi ok. 12 mln koron.

W aferze korupcyjnej zaangażowanych jest ok. 200 osób. Aferą od kilku lat zajmowała się Narodowa Centrala ds. Walki z Przestępczością Zorganizowaną. Według śledczych Jan Krkoška miał wraz z innymi oskarżonymi brać udział w „motywowananiu” lekarzy, którym firmy farmaceutyczne oferowały łapówki. (jb)

Pamięć Pod Wałką

W środę, w 82. rocznicę największej zbiorowej egzekucji o charakterze pokazowym na Śląsku Cieszyńskim podczas II wojny światowej, gdy w Cieszynie Niemcy powiesili 24 członków polskiego ruchu oporu, przed pomnikami w parku „Pod Wałką” przedstawiciele władz miasta, powiatu cieszyńskiego, Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC, Kongresu Polaków w RC, służb mundurowych, harcerzy, organizacji kombatanckich i młodzieży szkolnej, złożyli kwiaty w hołdzie pomordowanym.

– Stoję przed państwem powtarzając za tymi, którzy wnieśli największy wkład w tytaniczne zmagania o niepodległą i wolną Polskę, którym zgotowano męczenną śmierć na łące parkowej zarządzając makabryczne widowisko, słowa szczególne: Niech żyje Polska! Mądra mądrością narodu. Pełna pokoju i poszanowania człowieka. Polska wolna od zniszczeń i ludzkich dra-

• W uroczystościach wzięli udział także przedstawiciele PZKO. Fot. COK Dom Narodowy

matów. Polska niepodległa! – mówiła burmistrz Cieszyna Gabriela Staszkievicz.

20 marca 1942 roku hitlerowcy w pokazowej egzekucji powiesili pod Wałką 24 Polaków, żołnierzy Zwią-

ku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej, którzy pochodzili z obu stron Olzy, m.in. z Bystrzycy, Cierlicka Górnej, Gutów, Ligotki Kameralnej, Łyżbicy, Mostów koło Jabłonkowa i Wędryni. (klm)

Fenomen gwary po naszymu

Spotkania poświęcone gwarze zawsze cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców regionu, zwłaszcza gdy prowadzi je prof. Daniel Kadłubiec. Wyjątkowość środowego wykładu „Fenomen gwary/nącej po naszymu” w Jabłonkowie polegała jednak na tym, że był on w całości prowadzony po naszymu. I to w sali ratuszowej urzędu miasta.

– Pomysł wykładu z udziałem prof. Kadłubieca zrodził się na jesienno-wiosennym posiedzeniu jabłonkowskiego komitetu ds. mniejszości narodowych. Z inicjatywą wyszedł Jerzy Goryl – wyjaśnia Danuta Branna z rady Kongresu Polaków w RC i zarazem członkini komitetu ds. mniejszości narodowych w Jabłonkowie. – Myśleliśmy, żeby wykład odbył się w Domu PZKO, ale szef komitetu Jakub Mrózek w porozumieniu z miastem ustalił, że spotkanie odbędzie się w sali ratuszowej – dodaje Danuta Branna.

Wobec dylematu, w jakim języku prowadzić wykład, skoro wydarze-

• Obecny na spotkaniu burmistrz Jabłonkowa Jiří Hamrozi przyszedł w stroju jabłonkowskim, na co prof. Kadłubiec z uznaniem zwrócił uwagę. Fot. DANUTA BRANNA

nie organizuje miasto, a w sali będą przedstawiciele obu narodowości, prof. Daniel Kadłubiec zaproponował, by... mówić po naszymu. I tak też zrobił. Ze swadą przedstawił historię gwary cieszyńskiej, założenia historyczne, które wpływały na jej rozwój, a także na zachowanie się jej w archaicznej postaci. Zajął się też kwestią gwary cieszyńskiej i jabłonkowskiej oraz związanymi z nimi obyczajami i tańcami. Przytaczał

wiersze Anny Filipek i Władysława Młynka. Obecny na spotkaniu burmistrz Jabłonkowa Jiří Hamrozi przyszedł w stroju jabłonkowskim, na co prof. Kadłubiec z uznaniem zwrócił uwagę. Jiří Hamrozi przyznał, że zakłada ten strój na wyjątkowe okazje (m.in. na Gorolski Święto, udział w nim też ślubów), a wykład o fenomenie gwary i jej językach od takich właśnie należał. (klm)

Kongres Polaków jest potrzebny

Nie ma polskości na Zaolziu bez zaangażowania działaczy polskich organizacji społecznych, Polaków zasiadających w samorządach gminnych, ich wzajemnej współpracy oraz Kongresu Polaków jako reprezentanta wszystkich polskich środowisk w RC – zabrzmiało w niedzielę na sejmiku gminnym w Karwinie. W Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie spotkali się Polacy z niemal ze wszystkich dzielnic miasta.

Beata Schönwald

W pierwszej części obrad prezes Kongresu Polaków w RC Mariusz Wałach przedstawił działalność tej założonej w 1990 roku organizacji. W swoim wystąpieniu skupił się głównie na jej najnowszych osiągnięciach i inicjatywach. Wspominał, że wiele z nich realizowanych jest również w Karwinie lub bezpośrednio jej dotyczy. Tak jest np. w przypadku opublikowanego na TikToku filmiku o karwińskim krzywym kościele, będącego znamiętą promocją tego zamieszkanego przez Polaków regionu, czy projektu „Wakacje na Zaolziu”, które odbywają się również w Domu Polskim we Frysztacie. Natomiast jako przykład godzinie naśladowania przytoczył regularne wpłaty do Funduszu Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków, których dokonuje jeden z miejscowych emerytów. – To sprawa serca i nie chodzi o to, żeby się licytować, kto dał więcej. Jeśli tysiąc osób wpłaci po 100 koron, to już uzbiera się 100 tysięcy – przekonywał Mariusz Wałach.

Po prezentacji Kongresu Polaków rozwinęła się dość długa dyskusja. Jako pierwszy zabrał w niej głos wiceprezes fryszackiego koła PZKO

Roman Szarowski. – Powiem za siebie, że przez długie lata w czasie rozmów z kolegami podważałem działalność Kongresu. W końcu zrozumiałem jednak, że Kongres Polaków jest potrzebny, bo to jest ten dach, który chroni wszystkich Polaków na Zaolziu, a jego praca przynosi efekty – przyznał, dodając, że zwłaszcza w ostatnich latach, kiedy doszło do zmiany na stanowiskach prezesa Kongresu i PZKO, widoczny jest progres. Wałach zaznaczył jednak, że bez pracy jego poprzedników nie byłoby takich wyników. Chodzi bowiem o cały szereg mało popularnych działań, które często nie są widoczne.

W podobnym duchu wypowiedział się również Bronisław Szyja. – Byłem na odczycie prof. Kadłubca na temat Jerzego Cienciały, na którym zabrzmiało, że nie mamy dzisiaj takiego hetmana. Ja myślę, że nie potrzebujemy hetmana na koniu z szabelką, bo mamy Kongres Polaków. To, że istnieją polskie szkoły, które mają zaledwie kilkanaścioro uczniów, ktoś musiał przecież wynegocjować – zauważył. Do spraw polskiego szkolnictwa nawiązała również była dyrektorka polskiej szkoły w Karwinie-Novym Mieście Jadwiga Palowska. Pytała, czy anonsowany na sejmiku w Nawisiu problem łączenia w RC szkół do 200 uczniów będzie dotyczył również szkolnictwa narodowościowego. Radny Kongresu, szef jego Komisji

• Mieszkańcy Karwiny mieli na sejmiku wiele do powiedzenia.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

Szkolnej oraz zastępca prezidenta Karwiny ds. szkolnictwa Andrzej Bizon powiedział, że jest to świeża sprawa, która urodziła się w Pradze, a jej szczegóły nie są na razie znane. Na sejmiku padło także pytanie o możliwość pozyskiwania pieniędzy z Polski. Ponieważ środki z Senatu RP są przekazywane Polonii i Polakom mieszkającym za granicą za pośrednictwem założonych w Polsce fundacji, Bogdan Zemene zaproponował, że może warto by-

łoby założyć własną taką fundację, która dbałaby o sprawy Zaolzia. Jak zauważył prezes Wałach, Kongres Polaków od dwóch lat ściśle współpracuje z Fundacją Volens i są już tego pierwsze efekty, choć jako jedna z kilkuset podobnych fundacji nie ma na razie takiej renomy, jak „Wspólnota Polska” czy „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Pełnomocnik gminny Kongresu Polaków dla Karwiny Zbigniew Mikesz zakończył dyskusję podziękowaniami za dobrze układającą się

współpracę z miastem, z dyrekcją miejscowej polskiej szkoły podstawowej i kołem Macierzy Szkolnej oraz za pracę zarządów karwińskich kół PZKO. Uczestnicy sejmiku gminnego postanowili, że pełnomocnikiem zostanie on również w przyszłej kadencji, a jego zastępcą dalej będzie Eugeniusz Herman. Na Zgromadzeniu Ogólnym 20 kwietnia w Czeskim Cieszynie Karwinę będą reprezentowali Filip Tomanek i Jadwiga Palowska. Rezerwową została Ksenia Stuchlik.

Jak zwiększyć wiedzę o Zaolziu? – pytano na sejmiku w Suchej Górnej

Wielkim składzie zebrał się we wtorek w auli polskiej szkoły podstawowej w Suchej Górnej uczestnicy sejmiku gminnego. Otworzył go prezes Kongresu Polaków w RC Mariusz Wałach, co wynikało z faktu, że Sucha Górna nie ma obecnie pełnomocnika gminnego. Wybrany przed czterema laty pełnomocnik zrezygnował bowiem z tej funkcji, tak samo jego zastępca.

Prezes Kongresu przedstawił strukturę i działalność tej organizacji. Zachęcał do wspierania Funduszu Rozwoju Zaolzia, który zgodnie z pierwotną koncepcją miał być współfinansowany przez wielu Polaków, a nie – jak jest do tej pory – w 98 proc. przez jednego sponsora.

Z kolei radny Kongresu Polaków Michał Przywara wyjaśnił, na jakich zasadach działa Centrum Polskie, którego jest szefem. Mówił o dobrej współpracy z miejscową polską szkołą, wspominał też o inicjatywach dofinansowywanych przez Fundację Volens z Polski, czego przykładem jest m.in. mural z Kopernikiem na ul. Strzelniczej w Czeskim Cieszynie. W związku z tym zachęcił do poszukania odpowiedniej ściany na mural z

• Sejmik w Suchej Górnej został zorganizowany w auli miejscowej polskiej szkoły.

polskim tematem również w Suchej Górnej. – To forma deklaracji polskości w przestrzeni publicznej, a także dodatkowa atrakcja dla danego miasta lub gminy – przekonywał. Wspominał również o możliwości zorganizowania Polskiego Czwartku w tej miejscowości w postaci ciekawego spotkania, wykładu lub koncertu, a także zaproponował poszukiwanie lokalnej osobowości, na temat której Centrum Polskie mogłoby nakręcić jeden z filmików promujących Zaolzie na TikToku.

Pierwsze pytanie postawione w czasie dyskusji dotyczyło nowego

koordynatora ds. Polonii i Polaków za Granicą. Ponieważ chodzi o osobę, która dopiero co została powołana przez Senat RP, Mariusz Wałach przyznał, że Kongres Polaków nie zdążył jeszcze nawiązać z nią kontaktów. Odnosił się również do odwołania z funkcji ambasadora RP w Pradze Mateusza Gniazdowskiego, z którym w odróżnieniu od jego poprzedników Kongres miał dobre relacje.

Z kolei w związku z brakiem wiedzy o Zaolziu w Polsce – na co zwrócił uwagę Zbyszek Przekacz na podstawie swoich doświadczeń z podróży po Polsce – zastanawiano

się nad możliwością przeformowania tematów dotyczących Zaolzia do tworzonych właśnie nowych planów nauczania w szkołach RP. Stwierdzono jednak, że nie rokuję to zbyt wielkich nadziei. Agnieszka Veselá, która przed ponad 12 laty przeprowadziła się do Suchej Górnej z Wrocławia, potwierdziła, że w Polsce nie uczy się w szkołach o Zaolziu i że wcześniej nic nie wiedziała o żyjących tutaj Polakach. Z podziwem odniosła się do tutejszego środowiska polskiego, w którym w odróżnieniu od Irlandii, gdzie mieszkała przez kilka lat, kładzie

się duży nacisk na kulturowanie języka polskiego i polskich tradycji. Zanim przystąpiono do wyborów pełnomocnika gminnego Kongresu Polaków dla Suchoj Górnej, Mariusz Wałach przypomniał zadania, jakie ta osoba ma do spełnienia. Są nimi głównie udział w posiedzeniach Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków raz na kwartał oraz zwołanie sejmiku przed kolejnym Zgromadzeniem Ogólnym. Górnosuszanie wybrali na to stanowisko Renatę Chlebk. Delegatem na kwietniowe Zgromadzenie została Agnieszka Veselá. (sch)

• Pełnomocniczką gminną w nadchodzącej czteroletniej kadencji będzie Renata Chlebk. Zdjęcie: BEATA SCHÖNWALD

Zwiedzanie szkoły ze skrzatem Elkiem

Polska Szkoła Podstawowa im. Gustawa Przeczka w Trzyńcu zaprosiła najstarsze dzieci z trzyńskich przedszkoli na lekcje pokazowe pt. „Odwiedziny skrzata Elka”. Przedszkolaki brały w ubiegłym tygodniu udział w zajęciach ze starszymi kolegami. Prócz tego odbył się dzień otwarty dla rodziców i przyszłych uczniów.

Danuta Chlup

Trzyńskie polskie przedszkola są oddziałami jedynej na terenie miasta polskiej placówki oświatowej. Pomiędzy nimi nie ma różnic pod kątem dyrekcji, dzieci mają mało okazji do zwiedzenia gmachu szkolnego, a tym bardziej oswojenia się z nim. Lekcje pokazowe ze skrzatem Elkiem, postacią z „Elementarza”, są dobrą okazją, aby to zmienić.

W środę rano jako pierwsze wzięły udział w zajęciach dzieci z Oldrzychowic i Lesznej Dolnej. Wraz ze swoimi opiekunkami i nauczycielką pierwszej klasy Sabiną Bolek udaly się najpierw do sali gimnastycznej, gdzie podczas

wspólnych zajęć ruchowo-śpiewanych z pierwszoklasistami przełamano pierwsze lody. Następnie wszyscy razem udali się do klasy pierwszej. Nauczycielka prowadziła lekcję języka polskiego na temat litery „F”. Uczniom zlecała trudniejsze zadania, przedszkolacom łatwiejsze, dostosowane do ich możliwości. Młodszy mogli zresztą liczyć na pomoc starszych kolegów.

– Jestem tu z piątką starszaków. Większość dzieci była już w tej szkole, ponieważ uczęszczają na zajęcia baletu, albo mają tu starsze rodzeństwo. Ale niektóre dzieci były trochę nerwowe przed odwiedzinami szkoły, bały się wejść do środka. Myślę, że ładnie współpracują z pierwszą klasą, że dzięki temu zobaczą, jak to w szkole wygląda – oceniła lekcję pokazową Karolina Pielesz, nauczycielka przedszkola w Lesznej.

Nieco inaczej wygląda sytuacja w Oldrzychowicach, gdzie prócz przedszkola znajduje się także filia szkoły z klasami 1.-5. Większość dzieci, które w tym roku zostaną zapisane do pierwszej klasy (w sumie jest ich 14), będzie się uczyła w Oldrzychowicach. Cztero dzieci z czternastu będzie uczęszczało do szkoły w Trzyńcu przy ul. Dworcowej.

– U nas, w Oldrzychowicach, także jutro po południu odbędzie się dzień otwarty dla rodziców i przyszłych pierwszoklasistów. Później, mniej więcej za dwa tygodnie, będą także przedpołudniowe zajęcia w szkole dla starszaków. Ale chętnie skorzystaliśmy z zaproszenia dyrekcji i z całą grupą przyjechaliliśmy dziś zwiedzić trzyńską szkołę. Czwórka dzieci ma do niej uczęszczać – mówiła w ubiegłą środę Olga Bocek, kierowniczka przedszkola.

• Przedszkolaki wzięły udział w lekcji razem z pierwszoklasistami.

• Powitanie ze skrzatem Elkiem w sali gimnastycznej. Zdjęcie: DANUTA CHLUP

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Zwariowana moda

W ubiegłym tygodniu w naszym przedszkolu przy ul. SNP w Trzyńcu odbył się „Tydzień zwiariowanej mody”. Był zatem „Dzień Barbie i Kena”, „Dzień szalonej fryzury i najgorszej stylizacji”, „Dzień na »lewą« stronę”.

Halina Madeja

Fot. ARC przedszkola

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Z wiertarką na pisanki

Głosik i Ludmiłka wrócili z wystawą wielkanocnej. Zachwyciły ich pisanki. Głosik postanowił spróbować zrobić te ażurowe, z wzorami z wywierconych dziurek.

– Lubię pracować z wiertarką, czyli to coś dla mnie – oznajmił. Ludmiłka spojrzała na niego z powątpiewaniem, ale nie powiedziała. Nie chciała odbierać Głosikowi chęci działania. Owszem, lubiła tworzyć różne drobniaczki z drewna i używać wtedy wiertarki, ale drewno a krusza skorupka z jajka to dwa bardzo odmienne materiały.

Skrzat wrócił po chwili z wiertarką w ręku. Podłączył ją do prądu i rozpoczął pracę. A raczej dzieło zniszczenia. Wydmuszki jedna za drugą pękały.

Głosik wyłączył narzędzie i bezradnie rozłożył ręce.

– Jak to możliwe? Przecież staram się ostrożnie wiercić.

– Nie masz tak cienkiego świda jak ta pani, która na wystawie pokazywała, jak to się robi. Widziałeś

jej mini-wiertarkę? Była niewiele większa od długopisu. Jeżeli nie chcesz zniszczyć wszystkich wydmuszek, to lepiej z skończ. Mam inny pomysł na ażurowe pisanki.

Głosik musiał przyznać Ludmiłce rację. Zniechęcony usiadł przy stole i podparł rękoma głowę. Ludmiłka tymczasem wyciągnęła z szafy starą, nieużywaną firankę i zaczęła ją ciąć na małe kawałki. Brała jeden odcinek za drugim i przyklejała je starannie i precyzyjnie do skorupki, pilnując, by końce nie odstawały.

Poszło jej całkiem szybko. Ludmiłka miała wkrótce pełen koszyk ażurowych – koronkowych pisanek. Może nie były takie piękne jak te z wystawy, lecz nie miała się czego wstydić.

– Jaja na Wielkanoc mamy gotowe. A wiertarka przyda ci się, Głosiku, do innych zadań – powiedziała zadowolona. (dc)

Rys. WŁADYSŁAW OWCZARZY

OFERTA

PIĘKA NOŻNA – MŚLF: Karwina B – Frydlant n. O., Uniczów – Trzyniec, Slovácko B – Ostrava B (niedz., 10.15). **DYWIZJA F:** Hawierzów – Opawa B (niedz., 10.15), Bogumin – Bruntal (niedz., 15.00). **M. WOJEWÓDZTWA:** Cz. Cieszyn – Brusperk (sob., 10.15), Krawarze – Sl. Orłowa (niedz., 15.00), Oldrzychów – Datynie Dolne, Koberzyce – Stonawa (niedz., 15.00). **IA KLASA-gr. B:** L. Piotrowice – Raszkowice, Ticha – Bystrzyca, Sucha Górna – Pietwałd (sob., 15.00), Jabłonków – Olbrachcice, Kozłowiec – Śmitowice (niedz., 15.00). **IB KLASA-gr. C:** Dobra – Żuków G., Cierlicko 2022 – Toszowice, Niebory – Gnojnik, Sedliszcze – Oldrzychowice (sob., 15.00), Wierzniowice – Wędrynia, Nydek – I. Piotrowice (niedz., 15.00). **MP FRY-DEK-MISTEK:** Śmitowice B/Niebory B – Piossek (niedz., 10.00), Gródek – Czeładna, Bukowiec – Mosty k. J., Millików – Metyłowice (niedz., 15.00), Nawisie – Janowice (niedz., 16.30). **PIĘKA RĘCZNA – ĆWIERĆFINAŁ EKSTRALIGI:** HCB Karwina – Handball Brno (sob. 18.00, niedz. 18.00). (jb)

W SKRÓCIE

JASTRZĘBSKI WĘGIEL W FINALE. Siatkarze Jastrzębskiego Węgla pokonali na wyjeździe turecki Ziraat Bank Ankara 3:2 (34:32, 27:25, 16:25, 21:25, 15:7) w rewanżowym meczu półfinałowym Ligi Mistrzów i w maju zagrają w finale. W pierwszym spotkaniu polski zespół wygrał we własnej hali 3:0 i wygrane dwa pierwsze sety środowego rewanżu zapewniły mu drugi z rzędu udział w finale LM.

MARIA ŻODZIK W BARWACH POLSKI. Polski Związek Lekkiej Atletyki poinformował, że pochodząca z Białorusi skoczkini wzwyż Maria Żodzik otrzymała decyzją prezydenta RP Andrzeja Dudy polskie obywatelstwo. – Mam nadzieję, że kibice zobaczą mnie już na igrzyskach w Paryżu w biało-czerwonym stroju reprezentacji Polski – powiedziała Żodzik.

PLANICA NA ZAKONCZENIE. Dawid Kubacki, Kamil Stoch, Aleksander Zniszczoł, Piotr Żyła i Maciej Kot wystąpią na mamuciej skoczni w Planicy na zakończenie sezonu Pucharu Świata w skokach narciarskich. W piątek i niedzielę odbędą się konkursy indywidualne, a w sobotę drużynowy. (jb, PAP)

MAREK BIELAN, TRENER MFK KARWINA, DLA »GŁOSU«

Wiara góry przenosi

Nie Pavel Vrba, ani Roman West czy Ondřej Smetana – piłkarzy pierwszoligowego klubu MFK Karwina po odwołaniu Juraja Jarábka do końca sezonu poprowadzi w Fortuna Lidze trójka trenerów Lubomír Vlč, Marek Bielan i Radim Grussmann. Kierownictwo przedostatniego klubu Fortuna Ligi podjęło w środę pragmatyczną decyzję, pozostawiając za sterem zespołu Marka Bielana i Radima Grussmanna, dotychczasowych trenerów B drużyny, którzy w ostatniej kolejce poprowadzili karwińskich piłkarzy do zwycięstwa z Czeskimi Budziejowicami 2:1. Do nich dołączył dyrektor sportowy klubu Lubomír Vlč, który jako jedyny posiada profesjonalną licencję UEFA. Marek Bielan w rozmowie z „Głosem” z pokorą wypowiedział się na temat najbliższych, kluczowych dla Karwiny tygodni.

Janusz Bittmar

Marek Bielan (z prawej) w rozmowie z Lubomírem Vlčiem. Fot. mfkkarwina

Sygnal wysłany w tym tygodniu z klubu zrozumiałem w ten sposób, że nie chcę wprowadzać dodatkowego chaosu i na szybko szukać trenera z zewnątrz, kiedy udało się w zeszły weekend pokonać Czeskie Budziejowice właśnie w tym trenerskim zestawieniu...

– Dokładnie. Z pokorą przyjąłem decyzję ze strony kierownictwa klubu. I nie ukrywam, że cieszę się, że pozwolono nam dalej pracować. Zespół znany na wyłot, nawet prowadząc B drużynę byliśmy w ścisłym kontakcie z trenerami A zespołu. Analizy, obejrzone mecze na żywo i w retransmisjach po powrocie z wyjazdowych pojedynków, to mój i moich współtowarzyszy chleb powszedni od co najmniej kilku sezonów. Znam tę drużynę na wyłot i dlatego właśnie mogę z pełną odpowiedzialnością stwierdzić, że tych chłopaków stać na uratowanie pierwszej ligi. Mamy w drużynie świetną chemię, trzeba tylko uwierzyć w sukces, a wtedy wszystko potoczy się we właściwym kierunku. Pierwsza jaskółka pojawiła się w meczu z Czeskimi Budziejowicami, który wygraliśmy bramką z karnego. Nerwy były ogromne, ale udało się. W następnym weekend czeka nas wyjazdowe starcie z Hradcem Kralowej, które jest kolejnym meczem ostatniej sekcji.

Na przestrzeni ostatnich sezonów przystawiali się pan do meczów ostatniej szansy, tak jak kiedyś polscy piłkarze na różnych dużych turniejach. Nawet powróć do Fortuna

Ligi okraszony był sporą nerwowką. Czy z tą porcją adrenaliny można wytrzymać bez uszczerbku na zdrowiu?

– Można. Wolę mecze o stawkę, niż typowe spotkania o pietruszkę. Niestety nam wypadło grać ostatnio o uratowanie skóry, ale właśnie ta adrenalina i emocje pozwalają wydławić ukryte pokłady energii. Przed meczem z Czeskimi Budziejowicami powiedziałem zawodnikom jedno: jesteście dobrymi piłkarzami, potwierdzacie to na treningach, gdzie trafiacie z każdej pozycji do bramki, a więc teraz przekonajcie o tym kibiców w meczu. A co tu ukrywać, mecz z Czeskimi Budziejowicami był kluczowy w kwestii zachowania szans na ucieczkę przed degradacją. Wiara przenosi góry.

Jak wygląda stan zdrowia kluczowego pomocnika Lukáša Budínského?

– Lukáš już wznowił treningi po kontuzji i mam nadzieję, że zdąży się dobrze przygotować do spotkania z Hradcem Kralowej. Jego brak w środku pola rzutuje negatywnie na cały zespół, brakuje nam jego świetnych i często niekonwencjonalnych zagrywek. Od kibiców słyszę często, że Lukáš spaceruje czasami po boisku, że powinien szybciej biegać, ale każdy zawodnik jest inny. Wymagamy od niego celnych dośrodkowań, dobrej organizacji gry, wokół siebie powinien mieć zaś typowych walczaków, którzy będą zgrzywali do niego piłki. Pamiętam, jak grali kiedyś tacy piłkarze, jak Martin Lukeš czy Radek Slončík w Baniku Ostrava, a grali podobnie. Wystarczy jeden genialny pomysł, żeby wygrać mecz.

Przerwę w rozgrywkach przeznaczoną na baraże EURO 2024 wykorzystacie do rozegrania piątkowego sparingu z Zagłębiem Sosnowiec. Czy nie obawia się pan niepotrzebnych kontuzji na tydzień przed kolejnym ważnym spotkaniem o przysłówiowych sześć punktów?

– Nie, bo sparingi są rozgrywane właśnie po to, żeby sprawdzić wszystkich piłkarzy, a przerwa w rozgrywkach idealnie się do tego nadaje. Mecze z polskimi klubami są zawsze bardzo zacięte, nawet w trybie sparingowym. W sztabie trenerskim też podchodzimy do tego meczu poważnie, bo również wygrana w spotkaniu kontrolnym potrafi podnieść morale zespołu. Potrzebujemy kolejnego zastrzyku pozytywnej energii przed Hradcem Kralowej.

Pierwsze zgrupowanie przed MŚ w hokeju

1 kwietnia w Jastrzębiu-Zdroju zostaną zainaugurowane przygotowania polskich hokeistów do mistrzostw świata elity, które w maju rozegrane zostaną w RC. Na pięciodniowe zgrupowanie trener Róbert Kaláber powołał 22 zawodników.

Biało-czerwoni w MŚ elity wystąpią po 22-letniej przerwie. Ich podstawowym celem będzie utrzymanie się w gronie najlepszych. W pierwszej fazie przygotowani zabraknie zawodników z klubów uczestniczących w półfinałach play off ekstraklasy – GKS Katowice, JKH GKS Jastrzębie, GKS Tychy

i Re-Plast Unii Oświęcim. Podczas sześciotygodniowego okresu przygotowawczego zespół trenera Kalábera rozegra osiem sparingów: z Węgrami (Krynica, 12 i 13 kwietnia), Słowenią (Bytom, 18 i 19 kwietnia), Wielką Brytanią (26 i 27 kwietnia, Nottingham), Słowacją (3 maja, Żylica) i Danią (7 maja, Sosnowiec). Polacy będą trenowali kolejno w Jastrzębiu-Zdroju, Krynicy, Bytomiu i Sosnowcu.

W trakcie startujących 10 maja MŚ ich grupowymi rywalami w Ostrawie będą: Łotwa, Szwecja, Francja, Słowacja, USA, Niemcy i Kazachstan. Awans na najwyższy szczebel

rozgrywkowy MŚ biało-czerwoni wydzielili w maju 2023, zajmując drugie miejsce w mistrzostwach świata Dywizji IA rozgrywanych w Nottingham. W tej imprezie pokonali Rumunię 6:2, Włochy 4:2 oraz Litwę i Koreę Południową po 7:0. Zanotowali też porażkę z Wielką Brytanią 4:5 po dogrywce. To był drugi awans z rzędu. Rok wcześniej w Tychach zajęli pierwsze miejsce w mistrzostwach świata Dywizji IB i awansowali na zaplecze elity. Pokonali wtedy Estonię 3:0, Ukrainę 3:2 po dogrywce, Serbię 10:2 i Japonię 2:0.

(PAP)

Powołania na pierwsze zgrupowanie

Bramkarze: David Zabolotny (EHC Freiburg), Paweł Bizub (PZU Podhale Nowy Targ), Mateusz Studziński (Energia Toruń).

Obroncy: Paweł Dronia (EV Ravensburg Towerstars), Bartosz Florczak, Dawid Musioł (obaj Marmar Ciarko STS Sanok), Marcin Horzelski (PZU Podhale Nowy Targ), Oskar Krawczyk (Zagłębie Sosnowiec), Oliwier Kurnicki, Eryk Schafer, Mateusz Zieliński (wszyscy Energia Toruń).

Napastnicy: Aron Chmielewski (HC Ofomunieci), Kamil Wałęga (Stalownicy Trzyniec), Paweł Zygmunt (HC Litwinów), Jakub Ślusarczyk (HC Witkowice), Sebastian Brynuch (Comarch Cracovia), Damian Kapica, Filip Wielkiewicz, Jakub Worwa, Patryk Wronka (wszyscy PZU Podhale Nowy Targ), Patryk Krężotek, Damian Tyczyński (Zagłębie Sosnowiec).

Niebiański Kwiat Morwy

Uczniowie Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie po raz kolejny zorganizowali charytatywny pokaz mody „Kwiat Morwy”. Tym razem tematyka sięgała nieba. Tytuł bowiem brzmiał „Sfery niebieskie”. Sala Ośrodka Kultury „Strzelnica” jak zwykle wypełniła się po brzegi.

W tym momencie jeszcze nikt nie wiedział, że kreacje Elżbiety Bień trafią „na podium”.

Na wybiegu nie zabrakło także panów. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Norbert Dąbkowski

Na przybyłych czekały nie tylko atrakcje związane z modelami na wybiegu, ale także aukcja zwycięskich kreacji, pokaz taneczny, występ grupy muzycznej złożonej z uczniów gimnazjum oraz bufet.

Zyski z aukcji oraz bufetu zostaną przeznaczone na cele charytatywne. Rodzice Petra, wychowanka Stowarzyszenia „Nigdy nie jesteś sam”, który cierpi na ciężkie porażenie mózgowo, wykorzystają te środki na zakup wózka sportowego.

Jedna kreacja oraz projektantka została wybrana przez jury pod przewodnictwem Ewy Katruśak. – Cała nasza komisja docenia ogromny wkład twórczy tych młodych artystów. Najpierw musi być pomysł, idea, a potem można ją realizować, co nie jest łatwe – przyznała Katruśak w trakcie kuluarowych rozmów.

Całość wydarzenia włącznie z aukcją z werwą i sporą dozą humoru prowadzili konferansjerzy Ema Tomanek i Jakub Zemene. – W tym roku zgłosiło się siedmioro projektantów, w tym nasz absolwent Filip Tomanek, a także nauczycielka Barbara Pieczka. Sądząc po próbie generalnej, dzisiejszy wieczór wypadnie naprawdę dobrze – mówił „Głosi” Zemene.

Po części na wybiegu i prezentacji kreacji siedmiu projektantów nastąpiła dłuższa przerwa na obrady jury. W jej trakcie przybyli goście mieli głosować na chusty przygotowane przez projektantów. Następnie przyszła kolej na pokaz chust i ogłoszenie zwyciężczych kreacji, a także na aukcję. I tak suknią zaprojektowaną przez Elżbietę Bień została wyceniona za 10 700 koron. Z kolei za chustę Justyny Navrátil organizatorzy otrzymali 3500 koron.

Jaka była atmosfera podczas tego wydarzenia, można zobaczyć na zdjęciach i w krótkim materiale filmowym na naszej stronie internetowej www.glos.liv.

Jedyny mężczyzna wśród projektantów, Filip Tomanek (z lewej).

Na chusty każdy mógł głosować w tym miejscu.

Atrakcje wieczoru: zespół muzyczny złożony z uczniów gimnazjum...

...oraz pokaz tańca brzucha.

Ewa Katruśak (druga z prawej) odczytuje werdykt jury.

Zwycięska kreacja podczas licytacji prowadzonej przez Emę Tomanek i Jakuba Zemene.

RAPORT »GŁOSU« NA TEMAT AKTYWNOŚCI POLSKICH SZKÓŁ I ORGANIZACJI W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Szkoły (nie) lubią pokazywać dzieci

Mogłoby się wydawać, że dziś każda instytucja, która chce być widoczna i promować swoją działalność, powinna posiadać swoje konta w mediach społecznościowych. Ale jak wiadomo, jest też druga strona medalu – prywatność, która zwłaszcza w przypadku dzieci jest ważką sprawą. Szkoły lawirują pomiędzy plusami i minusami Facebooka czy Instagrama.

Warsztaty kulinarne dla dzieci z „Tęczowego Przedszkola” w Czeskim Cieszynie-Sibicy. Wszystkie zdjęcia pochodzą z kont społecznościowych przedszkoli i szkół, które pojawiły się w artykule.

Danuta Chlup

Postanowiliśmy zbadać, jak wygląda sytuacja w przypadku szkół i przedszkoli z polskim językiem nauczania w Republice Czeskiej. Okazało się, że większość podmiotów prezentuje się w social mediach. Kryterium bynajmniej nie jest wielkość placówki.

Prawdopodobnie nikogo nie zdziwi, że do najaktywniejszych w mediach społecznościowych należą Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie. Wynika to zarówno z wielkości szkoły, jak i jej znaczenia dla całego regionu, a także wieku jej uczniów. Szkoła ma na Facebooku 1,6 tys., a na Instagramie (konto gym.pol) blisko 1,1 tys. obserwujących.

Wśród podstawówek największa jest Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie – tak brzmi jej nazwa na Facebooku. Obserwuje ją 694 użytkowników. Nowe posty pojawiają się często, ponieważ w tak dużej placówce wiele się dzieje. Informują na bieżąco o wydarzeniach i nietypowych lekcjach (na przykład w bibliotece), o udziale (i sukcesach) uczniów w rozmaitych konkursach.

PSP lub Polska Szkoła

Od nazwy strony facebookowej wiele zależy. Przede wszystkim to, jak łatwo czy trudno znaleźć daną placówkę. Kilka polskich szkół z Zaolzia wybrało nazwę zaczynającą się od skrótu PSP (Polska Szkoła Podstawowa). Po jego wpisaniu do wyszukiwarki wyskakują mi: PSP Czeski Cieszyń – Filia Sibica, PSP Lutynia Dolna, PSP Sucha Górna i PSP Bukowiec.

PSP Czeski Cieszyń – Filia Sibica ma 115 „followersów”. Posty o życiu szkoły publikowane są regularnie, ani za często, ani za rzadko. Zamieszczane są w albumach, w każdym jest sporo różnorodnych

zdjęć, są także filmiki. Kolejną szkołą, której nazwa strony zaczyna się od PSP, jest podstawówka w Lutyni Dolnej (229 obs.). Placówka ta bardzo aktywnie promuje się na Fb, wpisy zamieszcza co kilka dni, a gdy wiele się dzieje, nawet codziennie. Najnowszy post informuje o warsztatach historycznych, które prowadził dla uczniów polski Instytut Pamięi Narodowej.

PSP Sucha Górna to strona facebookowa kolejnej bardzo aktywnej w mediach społecznościowych placówki oświatowej. Ma 385 obserwujących. Kilka dni temu zaktualizowała zdjęcie w tle – jest nim kolorowy banner informujący o zapisach do klasy pierwszej. Najnowszy post donosi o sukcesie uczennicy Bogny Jiravskiej w Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym. Górnoska podstawówka ma także, jako jedna z nielicznych, aktywne konto na Instagramie (psspuchagorna) z 221 obserwującymi.

PSP Bukowiec (132 obs.) zamieszcza na Fb zarówno posty ze szkoły, jak i z przedszkola. Najnowszy informuje warsztatach wielkanocnych. Kolejne placówki używają nazw stron zaczynających się od Polska Szkoła lub Polska Szkoła i Przedzszkole. Do nich należą Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Błędowicach (345 obs.) w Cierlicku (334) i w Olbrachcicach (223) oraz Polska Szkoła w Karwinie (611).

Wszystkie wymienione placówki są aktywne, publikują sporo postów. Błędowicka szkoła często udostępnia artykuły czy materiały multimedialne polskich mediów, w tym „Głosu” i Głos.live. Nie ona jedyna.

Z Facebooka korzysta także Jabłonkowska podstawówka – ma stronę SP im. H. Sienkiewicza z Polskim Językiem Nauczania w Jabłonkowie (452 obs.). Zamieszcza filmiki, rolki, posty z fotografiami, a najczęściej linkami do aktualności publikowanych na stronie internetowej. Osobną stronę na Facebooku ma także filia w Łomnej Dolnej

1,6

tys. obserwujących ma na Facebooku Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie.

Na Instagramie obserwuje profil Gimnazjum 1,1 tys. użytkowników. Szkoły podstawowe na Zaolziu mają, w zależności od wielkości placówki, od ok. 100 do 700 obserwatorów.

Wszystkie dane o profilach, które pojawiają się w tym artykule, pochodzą z 19 marca.

(Szkoła i Przedszkole Łomna Dolna – 216 obserwujących).

Z mniejszych polskich podstawówek do aktywnych na Facebooku należy także Szkoła i Przedszkole Nawisze ze 123 obserwatorami. Posty mają często ciekawą oprawę graficzną – formie mozaik zrobionych ze zdjęć i uzupełnionych napisami. Szkoła i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania w Orłowej (168 obs.) również należy do aktywnych, pojawiają się tam dużo wpisów zarówno z życia szkoły, jak i przedszkola. Ostatnio na przykład były to posty o konkursie śpiewaczym w świetlicy szkolnej oraz o teatrze cieni w klasach 1 i 2.

Ewenementem jest dwujęzyczna strona facebookowa Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Koszarzyskach, gdzie pod wspólną dyrekcją działają czeska i polska podstawówka oraz łączone przedszkole. Na stronie o nazwie Szkoła Koşařiska – Szkoła Koszarzyska (91 obs.) posty publikowane są po czesku, polsku, a niektóre w obu językach. Placówka ma również konto na Instagramie (zs.kosariska – 52 obs.), tak samo czesko-polskie.

Wolą działać »w ukryciu«

Polska szkoła w Gródku publikuje sporo aktualności na stronie www, lecz z mediów społecznościowych

Zajęcia ceramiczne dla dzieci i rodziców w Szkole Podstawowej w Koszarzyskach.

Spotkanie z policjantem w przedszkolu w Łomnej Dolnej.

nie korzysta. Podobnie jest w placówkach w Stonawie, Ropicy czy Milikowie.

Nieobecność w mediach społecznościowych nie jest bynajmniej jawiskiem dotyczącym tylko niektórych małych szkół. Kont na Fb czy Instagramie nie posiadają także duże (jak na skalę Zaolzia) placówki: w Bystrzycy, Gnojniku, Trzyciu czy Wędrzynie. Ich dyrekcje uważają, że wystarczy strona internetowa i bezpośrednie kanały komunikacyjne z rodzicami.

Kiedy zastanawialiśmy się nad tym, czy założyć konto na Facebooku, odbyło się głosowanie wśród nauczycieli i rodziców. Większość była przeciwna. Wiele spraw załatwiamy przez platformę Szkoła Online, mamy także dysk wspólny na Google, gdzie układamy głównie zdjęcia i filmiki. Rodzice mają do nich dostęp, nie są natomiast dostępne publicznie – tłumaczy stojąca na czele gnojnickiej szkoły Grażyna Sikora.

Bogdan Sikora, dyrektor Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. S. Hadyńy w Bystrzycy, wymienia powody nieobecności szkoły w mediach społecznościowych:

– Po pierwsze ten świat bardzo szybko się zmienia. Wcześniej był popularny głównie Facebook, teraz Instagram, pojawiają się nowe media. Aby to wszystko ogarnąć, trzeba kogoś, kto by się na bieżąco tym zajmował, a myślę, że lepiej, aby nauczyciele poświęcili się temu, co należy do ich zadań niż czymś innym – przekonuje. – Z rodzicami komunikujemy się oficjalnie przez platformę Bakalafi, prócz tego są

aktualne informacje i zdjęcia na stronie internetowej. Najlepiej chyba funkcjonuje konwersacja na WhatsApp. Każda klasa ma swoją grupę. Tą drogą przekazywane są informacje i zdjęcia z imprez.

A przedszkola?

Na Facebooku znajdziemy także niektóre polskie przedszkola. Część tych, które działają pod dyktando szkoły, posiadają wspólne konto (jak na przykład wymienione wyżej Bukowiec i Orłowa-Lutynia), część ma własne (na przykład Karwina i Lutynia Dolna). Sporo aktualności znajdziemy na stronach: Tęczowe Przedszkole Czeski Cieszyń – Sibica czy też Polskie Przedszkole Bajlandia w Karwinie.

– Uważamy to za promocję przedszkola, a równocześnie za sposób, jak pokazać rodzicom, jak wyglądają zajęcia w przedszkolu, co się u nas dzieje – mówi kierowniczka karwińskiego przedszkola Barbara Ondruch. Wspomina, że przed kilku laty przeprowadzono ankietę wśród rodziców na temat tego, czy strona przedszkola ma być publiczna, czy lepszym rozwiązaniem byłaby zamknięta grupa. Część rodziców była za drugą opcją, większość natomiast napisała, że publiczna strona im nie przeszkadza.

– Mamy bardzo dużo rodziców i trudno wszystkim dogodzić – podsumowuje Ondruch. Dodaje, że rodzice jednego z dzieci nie podpisali zgody na publikowanie wizerunku. Nauczycielki muszą to respektować i dbać o to, aby dziecko to nie pojawiało się na publikowanych zdjęciach czy filmikach.

Kontakt przez Facebooka, WhatsAppa...

W spisie, jaki znajduje się na stronie internetowej Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC, znajdziemy wykaz 77 miejscowych kół PZKO. Przy 29 figuruje adres strony internetowej, ale – jak się okazuje – tylko jedenaście kół prowadzi swoją stronę w miarę na bieżąco, co oznacza, że znajdziemy tam informacje z danego miesiąca lub przynajmniej ostatnich kilku tygodni.

Łukasz Klimaniec

nie ma się jednak co dziwić – powoli odchodzi się od tej formy przekazywania wiadomości na temat własnej działalności na rzecz mediów społecznościowych, które zdominowały świat informacji. Relacje z wydarzeń, zapowiedzi imprez, fotogalerie z różnych akcji społeczno-kulturalnych coraz częściej i chętniej przedstawiciele polskich organizacji zamieszczają na swoich profilach na Facebooku lub Instagramie. Na Facebooku konto ma 26 kół PZKO, raptem sześć z nich posiada konto na Instagramie.

To właśnie na Facebooku można trafić na zapowiedzi zebrań, sejmików i planowanych imprez organizowanych przez dane koło. Natomiast regularność pojawiających się informacji jest bardzo różna. Niektóre facebookowe profile kół działają prężnie, prezentując na bieżąco swoją działalność, a aktywność innych sprowadza do zamieszczenia raz na jakiś czas zapowiedzi zbliżającej się imprezy.

Dobrym przykładem działalności w mediach społecznościowych jest MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu (273 obserwujących), które umiejętnie potrafi wykorzystać się social mediów do promowania swojej działalności. Jarmark Wielkanocny, jaki został zorganizowany w Domu PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu 16 marca, był w social mediach zapowiadany od lutego. Co kilka dni można było zobaczyć np. zdjęcia z przygotowań oraz produkty, jakie będą do kupienia. Nie zabrakło także relacji zdjęciowej z samego wydarzenia.

Czesław Gałuszka, prezes MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu, przyznaje, że prowadzenie konta zajmuje się jego córka, Justyna Wojwoda.

– To ona obsługuje profil, zamieszcza informacje z naszych imprez. To są jej pomysły i inicjatywy – wyjaśnia. – Te posty są widoczne, ludzie je dostrzegają, komentują albo udostępniają, dzięki czemu więcej osób może zobaczyć to, co

się u nas dzieje – uważa prezes koła. Sam zarząd kontaktuje się z sobą poprzez aplikację WhatsApp. Większość informacji poza Facebookiem wysyłana jest e-mailem. Jednie do starszych osób, które nie są oswojone z nowymi technologiami, rejonowi dostarczają informacje w tradycyjnej, papierowej formie.

– Dotyczy to głównie informacji o naszych akcjach. Pozostałe informacje staramy się przekazywać w formie elektronicznej – zaznacza Czesław Gałuszka.

Podobną drogę obrało większość kół. Piotr Brzezny, prezes MK PZKO w Orłowej-Lutyni, przyznaje, że na konto na Facebooku trafia dokumentacja fotograficzna z przeprowadzonych imprez, a także zaproszenia na nie.

– Staramy się na bieżąco umieszczać te informacje, jak tylko coś się u nas dzieje. Zaproszenia w coraz większej mierze są robione w wersji elektronicznej. Ale mamy jeszcze rejonowych, którzy w papierowej formie dostarczają je najstarszym członkom koła, którzy nie korzystają z komputera – wyjaśnia Piotr Brzezny.

Joanna Szpyrc, prezes MK PZKO w Ligotce Kameralnej, zwraca uwagę, że ze stronami internetowymi jest kłopot, bo trzeba płacić za domenę.

– Mamy konto na Facebooku, choć prywatnie sama takiego nie posiadam. Zamieszczamy tam zapowiedzi wydarzeń, które mogą zainteresować naszych członków.

– Staramy się na bieżąco umieszczać te informacje, jak tylko coś się u nas dzieje. Zaproszenia w coraz większej mierze są robione w wersji elektronicznej. Ale mamy jeszcze rejonowych, którzy w papierowej formie dostarczają je najstarszym członkom koła, którzy nie korzystają z komputera – wyjaśnia Piotr Brzezny.

– Mamy konto na Facebooku, choć prywatnie sama takiego nie posiadam. Zamieszczamy tam zapowiedzi wydarzeń, które mogą zainteresować naszych członków.

8,05

mln osób w całej Republice Czeskiej korzystało z mediów społecznościowych w styczniu 2024 r. Stanowi to 76,7 proc. całej populacji – wynika z raportu „Digital 2024: Czechia”. Z social mediów korzystało 7,14 mln użytkowników w wieku 18 lat i starszych, co stanowiło 83,9 proc. Według raportu „Digital 2024: Poland”, w Polsce w styczniu 2024 z mediów społecznościowych aktywnie skorzystało aż 94,5 proc. internautów. Facebooka używało 86,9 proc. polskich internautów (17,1 mln użytkowników), Messengera 80 proc. (15,3 mln osób), a Instagrama 62,7 proc. (11 mln użytkowników).

Jako zarząd kontaktujemy się poprzez grupę na WhatsAppie, do której należą członkowie zarządu oraz kilka osób gotowych do pomocy – wyjaśnia szefowa koła w Ligotce Kameralnej.

Aktywne w social mediach są również koła w Piosku, Czeskim Cieszynie-Mistrzowicach, Cze-

Zespół Taneczny „Oldrychowice” 709, Zespół Regionalny „Błędowice” 603, a Zespół Pieśni i Tańca „Olza” 906 obserwujących. Nic dziwnego zatem, że na profilach zespołów znajdziemy nie tylko fotorelacje z występów, ale i filmiki ze zgrupowań czy udostępnione w serwisie YouTube nagrania z ich udziałem.

Młodzi mogą pomóc w social mediach

Rozmowa z Renatą Polok, prezes MK PZKO w Bystrzycy

Jaką rolę odgrywają media społecznościowe w waszej działalności?

– Dużo, ponieważ mamy wielu młodych członków w kole PZKO. Ze względu na Zespół Folklorystyczny „Bystrzyca” profile na Facebooku i Instagramie istnieją od 2014 roku i napędzają tę działalność. Teraz zaczynamy pracować nad profilami PZKO, a także Klubu Młodych, którzy na Instagramie mają swój profil. Zatem młodzi, jeśli chodzi o social media, działają bardzo mocno.

Konta w social mediach to forma komunikacji czy promowania waszej działalności?

– Jest to forma informowania ludzi, co się u nas dzieje. Strony internetowe są kanałem, który jest już przestarzały. Ludzie korzystając z telefonów komórkowych zerkają na social media i informacje, które poprzez nie do nich docierają. Dlatego za ich pośrednictwem staramy się informować naszych członków i sympatyków o tym, co się u nas dzieje – zarówno w zespole, jak i w Klubie Młodych i w MK PZKO.

Jest odzew?

– Myślę, że tak. Bardzo dużo czasu zajmuje zrobienie sobie tzw. siatki, czyli takiej rodziny wokół tego konkretnego profilu. Widzę, że strony zespołowe na Fb i Instagramie mają bardzo dużo „followersów” (użytkowników obserwujących dany profil) i ten kontakt z sympatykami jest bardzo aktywny. Osoby obserwujące reagują bardzo pozytywnie. A jeśli chodzi o profil PZKO, to rozkręcamy go. Młodzi ludzie – członkowie zespołu, tancerze, członkowie Klubu Młodych poświęcają sporo czasu na te kanały. Bardzo się z tego cieszę i jestem im wdzięczna, bo bez ich pomocy i zaangażowania ciężko byłoby administrować wszystkim te kanały.

Co można podpowiedzieć innym koleom, które chciałyby być aktywne w mediach społecznościowych, ale na przykład nie mają w swoich szeregach młodych ludzi, którzy mogliby im w tym pomóc?

– Dzisiejsza młodzież nie ma problemu z poruszeniem się w mediach społecznościowych. Potrafią biele obsługiwać profile. Jeśli jakiegoś koła PZKO nie ma wielu młodych, to nie jest problemem poprosić kogoś, kto nie jest członkiem koła. Takie rzeczy może przecież robić ktoś z zewnątrz. Wystarczy podać konkretne informacje, a taka młoda osoba wymyśli post i przekaże informacje w social mediach. (Klm)

Fot. Pixabay

Kijem w mrowisko

Być milionerem

Zastanawiałem się niedawno, co by było, gdyby każdemu z nas wydłużono pensję o jedno zwyczajne zero. Ot tak, jednym machnięciem ręki, jednym kliknięciem przycisku Enter. Mało tego...

Marek Słowiaczek

**Szczęśliwi
pieniędzy
nie liczą**

Co by było, gdyby taka powiększona pensja była na stałe i każdy otrzymałby stosowne dokumenty informujące go o tym, że od teraz wspomniana pensja będzie miała o jedną cyfrę więcej. Jaki wpływ miałaby taka decyzja na ludzi, na ich świadomość o tym, że w niedalekiej przyszłości, każdy mógłby stać się potencjalnym milionerem? Z pewnością wszyscy bez różnicy przecieraliby oczy ze zdumienia, lecz późniejsze zachowania byłyby już zupełnie różne.

Lokata kapitału

Dodatkowe środki finansowe, czyli takie, które nie są nam potrzebne od zaraz, to świetna okazja do inwestycji i szukania pomysłów na zatrzymanie ich wartości poprzez kupno nieruchomości, dzieł sztuki albo inwestycji w obligacje. To pewnie spora grupa ludzi, lecz zdecydowanie będąca w mniejszości. Charakterystyczną cechą nie będzie w tym przypadku spektakularne „wow”, gdyż te osoby na co dzień mają styczność z wielkimi pieniędzmi. Datkowe kilka zer prawdopodobnie nie zrobi na nich dużego wrażenia. Co jednak ważne, w tym wypadku mowa o ludziach mających odpowiedni dystans społeczny oraz zachowawczy stosunek do pieniędzy jako narzędzia dla wyższych celów. Pieniądz jest bowiem pewnego rodzaju produktem pośrednim dla budowania jeszcze większego kapitału materialnego i społecznego.

Zdecydowanie największą grupą są „Szczęśliwi”. Dla tych ludzi duże pieniądze oznaczają koniec wszelkich problemów. Na dużą skalę rozpocznie się planowanie podróży, szukanie drogich hoteli. Z pewnością pojawi się planowanie podróży, szukanie drogich hoteli. Z pewnością pojawi się planowanie podróży, szukanie drogich hoteli. Z pewnością pojawi się planowanie podróży, szukanie drogich hoteli.

Fot. Pixabay

zachcianek konieczna będzie duża pożyczka.

Wyjście na prostą

Jest też grupa ludzi, dla których niespodzianka pod postacią większej pensji pomoże rozwiązać spo-

ro bieżących problemów. Mowa o niespodziewanych wydatkach, spłatach kredytów, inwestycjach w edukację dzieci, pomoc najbliższymi. Dodatkowy zastrzyk gotówki byłby świetnym pretekstem do rozpoczęcia lub ukończenia remontów

lub innych inwestycji związanych z nieruchomościami. To byłby ten czas, by w końcu polakierować otarte drzwi samochodu, utwardzić podjazd, zbudować plot. Może nie od razu, ale za miesiąc, dwa można by zamontować panele słoneczne, wnieść własną przydomową farmę wiatrową i stać się niezależnym od wszelkich źródeł energii.

Ostatnia deska ratunku

Wyższa pensja, a może w tym przypadku, normalna pensja za ciężką pracę pomoże kupić buty, sklecić połamane meble, uszczelnić stare okna. Może w końcu normalna pensja pozwoli normalnie żyć. Bez luksusów, bez kosmicznych wycieczek, lecz z uśmiechem na twarzy i poczuciem wartości własnego życia bez dylematów i nieprzespanych nocy.

Globalna wioska

Jako ludzie oraz jako społeczeństwo stanowimy drobny ułamek systemu, w którym przyszłość nam żyć. Różnimy się i będziemy się różnić, lecz często nie zauważamy tego, co nas boli, czego potrzebujemy. Mamy różne pragnienia, lecz wspólnie mianownik. Życie nas łączy, determinuje do działania, skłania do podejmowania ważnych decyzji. Na tym etapie wszyscy jesteśmy milionerami.

REKLAMA

CATERING ZAREEKO

PYSZNE JEDZENIE
na imieniny, urodziny, jubileusze i spotkania rodzinne

SKONFIGURUJ ONLINE

+48 537 357 077

www.cateringcieszyn.pl

Dzień Otwartych Drzwi
KARIREAL Nawsie

23. 3. 2024
Sobota

od 7.00
do 12.00

Test hamulców i baterii
Ustawianie świateł
Kontrola płynów
Malowanie na twarz
Labirynt dla dzieci

KR KARIREAL

Jazdy próbne z samochodami Škoda
Wystawa weteranów

Zapewniony poczęstunek

GŁ-158

pre-teksty i kon-teksty /309/

Krzysztof Łęcki

Czerwony dywan Becka

Pod koniec lutego Jakub Krzywicki pokusił się o analizę najlepszych przemówień polityków w historii (https://wydarzenia.interia.pl/raport-historia-w-interii/news-najlepsze-przemowienia-politykow-w-historii-maja-wspolne-cec-nid,7351849#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox).

Oprócz Ronald Reagana, Johna F. Kennedy'ego wymieniał też w tym kontekście ostatniego ministra spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej Józefa Becka. No cóż...

Już po zakończeniu II wojny światowej Stanisław Cat-Mackiewicz wezwał innego wybitnego publicystę, Stanisława Strońskiego na turniej, na którym mieliby przeczytać „główne tezy swoich przewidywań politycznych przed wojną, w czasie wojny i po wojnie. Stroński się uchylił”. Nie bez racji pisał Mackiewicz o sobie, że jest „jedynym publicystą polskim, który może czytać swoje przewidywania polityczne sprzed lat głośno i bez wywoływania śmiechu na sali”. Weźmy jedną z książek Mackiewicza – „Polityka Becka” (Universitas, Kraków 2009). Nie warto udawać „oczywistą oczywistość”, że książka Mackiewicza jest wobec polityki Becka niezwykle krytyczna, że politykę tę uważał Mackiewicz za zgubną dla Polski. Zatrzymam się tylko na jednym aspekcie sprawy. Otóż niezależnie od tego, że można przyjąć, iż do roku 1935 roku polityka międzynarodowa Polski była rzeczywistą polityką Marszałka Piłsudskiego, to sam Mackiewicz wielokrotnie podkreślał, że za „odprężenie stosunków z Niemcami (w drugiej połowie lat 30.), przynosząc maksymalne korzyści Hitlerowi, a nam klęskę, odpowiedzialny jest nie Piłsudski, który zaczął, lecz Beck, który kontynuował i skończył. Beck, który najniestraszej w świecie twierdził, że prowadzi »politykę Piłsudskiego«” (Stanisław Mackiewicz, „Historia Polski od 11 listopada 1918 r. do 5 lipca 1945 r.”, Polonia Londyn bdw s. 246).

II

Dla Mackiewicza Beck był tylko żenująco miernym dyplomatą, którego głównym problemem było to, by nikt nie uchybił jemu, Beckowi. I by komplementowano go bez miary. Skąd my znamy takie kompleksy polskich dużych i małych polityków? 1 września 1939 roku hitlerowskie Niemcy napadły na Polskę; 3 września wojna trwa, ale Polacy się cieszą, ba, są niemal w euforii, bo oto tego właśnie dnia – 3 września nasi sojusznicy Wielka Brytania i Francja wypowiedzieli wojnę III Rzeszy. Na dokumentalnych filmach można zobaczyć rozentuzjazzowane tłumy przed ambasadami naszych zachodnich aliantów. Anglia i Francja z nami! Tak, teraz można było powtarzać, jak mantrę, że już na pewno nie oddamy Niemcom nawet guzika od munduru, że u boku Wielkiej Brytanii i Francji tak Niemcom damy do wiwatu, że popamiętają na długo, że za kilka tygodni nasze wojska będą w Berlinie. Wszystko to 3 września 1939 roku miało prawo kołać w głowach rozradowanych ludzi tłumnie zgromadzonych przed ambasadami zachodnich mocarstw. Z dzisiejszej perspektywy nie dość powiedzieć, że radości i nadzieje Polaków wysłuchujących francuskich i brytyjskich zapewnień były płonne. Alianckie gwarancje dla Polski były cyniczne, co do tego nie ma dzisiaj wśród historyków poważniejszych sporów. Miały na celu jedno – by pierwsze ciosy Wehrmachtu

spadły na Polskę, a nie na Zachód. Trudno oczywiście wymagać od tłumów zgromadzonych przed ambasadami zachodnich mocarstw, żeby się orientowały w niuansach polskiej polityki zagranicznej. To wreszcie sprawa i obowiązek polityków. I to właśnie politycy dramatycznie nie sprawdzili się w rozumieniu spraw Europy i świata drugiej połowy lat trzydziestych. To oni zgottowali Polsce los pierwszego państwa, które zmiażdżył Hitler. My dzisiaj wolimy oczywiście wersję wedle której „Polska to pierwsze państwo które stawilo czoła Hitlerowi”. Niech i tak będzie. Może brzmi to dumnie, tyle że duma w dziejach państw i społeczeństw jest pożądana jedynie wówczas, kiedy jest przydatna do realizacji ich żywotnych interesów. Słynie jest przemówienie ministra spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej Józefa Becka. Szczególnie, oczywiście, znany jest ten fragment: „Pokój jest rzeczą cenną i pożądaną (...) Ale pokój, jak prawie wszystkie sprawy tego świata ma swoją cenę, wysoką, ale wymierną. My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest tylko jedna rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna. Tą rzeczą jest honor”. Przemówienie oratorsko bez zarzutu, politycznie – głupie. Podobnie jak wiara w realną pomoc zachodnich aliantów. Szybko okazało się, że Francuzi nie chcieli umierać za Gdańsk, i to im się udało. Wreszcie to Polacy musieli, bo wtedy nie było już dla Polski innego wyjścia – bronić Francji i bombardowanych angielskich miast. Polacy walczyli „na wszystkich frontach II wojny światowej”. Z żalonymi, jak się miało okazać, nadziejami, że polską jakością i walecznością ktoś po wojnie doceni. Tak nie myślą poważni politycy. W politycznym sensie nikt nas nie „zdradził” w Jalcie. Mógł z sarkazmem śpiewać Jacek Kazmarsi: „Bo sojusz wielkich – to nie zмова! To przyszłość świata – wolność, ład! / Przy nim i słaby się uchowa / I swoją część otrzyma – strać”. Ale taka jest (była i będzie) polityka – i biada tym społeczeństwom, których elity polityczne tego nie rozumieją.

III

To przedwojenna, skrajnie naiwna polityka polska doprowadziła do tego, że Polska stała się pierwszą ofiarą Hitlera, że wojna na ziemiach polskich trwała najdłużej. Z wszystkimi tego konsekwencjami. Kiedy dawno temu czytałem książkę Cata Mackiewicza o polityce Becka, to włosy stały mi dęba. A przecież o nieprawdopodobnie nieudolnej, nasyconej fanfaronadą (i jakimś rodzajem narcyzmu) polityce Józefa Becka, ostatniego ministra spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej pisał Cat-Mackiewicz w Londynie na początku lat czterdziestych, podsumowując swoje wcześniejsze, przedwojenne analizy. Beck po podpisaniu paktu z Wielką Brytanią stwierdzał z satysfakcją: „znaleźliśmy się w dobrym towarzystwie”. No cóż, po wybuchu wojny Beck został internowany w Rumunii. Jak bardzo byliśmy w dobrym towarzystwie, przekonał się „face to face” już nie on. Generał Władysław Anders, kiedy – losy wojny były już wówczas przesądzone – usłyszał od Churchilla: „Zabieraj Pan swoje dywanizy. Już ich nie potrzebujemy” (cyt za: Jonathan Walker, „Polska osamotniona”, tłum. Jan Szkułciński, Znak Kraków 2010).

IV

Polskim politykom do sztabucha...

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE. Poleca Jakub Skalka /65/

Jakub Skalka

Fot. JAKUB SKALKA

Zgliszcza natury

Choć w kalendarzach dopiero pojawił się pierwszy dzień wiosny, natura pozwala nam cieszyć się wiosenną pogodą już od rekordowo długiego czasu. „Luty jak luty, dycki ostro kuty” – mawiano niegdyś. Tymczasem pąki na drzewach pojawiły się miejscami już końcem grudnia, a zima wciąż zwleka ze swoim dopustem, wyjątkowo niechętnie przypominając o swoim istnieniu. Czyżby Marzannę utopiono raz a dobrze? Zgroza!

●●●

Wcześniej wiosna oznacza także wzmożony ruch na górskich szlakach i parkowych ścieżkach. Od tygodni występują się na nie samotni spacerowicze, rodziny z dziećmi, „psiarze”, wózki, rowery, czy... koparki. Może to magiczna moc zbliżających się wyborów samorządowych, może zwyczajny zbieg okoliczności – na pewno można powiedzieć tyle, że rozmach marcowych prac zaskakuje i budzi skrajne emocje: od radości z realizacji długo odkładanych w czasie inwestycji, jak naprawy schodów i udrożnienia ścieżek, po obawy wywołane zmasowanymi robotami pielęgnacyjno-budowlanymi w terenach leśnych mimo rozpoczęcia okresu lęgowego ptaków. Chcąc trzymać rękę na pulsie i wykorzystać pretekst do złożenia wizyt regionalnym rezerwatom, najbliższe tygodnie poświęćmy na spacer. Rozpoczniemy, rzecz jasna, od Cieszyna.

●●●

Rezerwat „Lasek Miejski nad Olzą” utworzony został w 1961 r. w celu ochrony stanowisk cieszyńskich wiosennej i dobrze zachowanego lasu grądowego. Nie jest zbyt rozległy – oficjalnie składa się na niego trochę niewiele ponad 4 ha liściastego drzewostanu, porastającego dość stromy, prawy brzeg Olzy. Od północy granicę rezerwatu wytyczają zabudowania dawnego młyna. W jego obrębie umiejscowiono małą elektrownię wodną, czynną tu do 1920 r., a także tartak i wałkownię, czyli warsztat filcowania sukna – ta w pamięci cieszyńskich wsi utrzymała się najwyraźniej, bo do dziś okoliczne tereny nazywane są „Pod Wałką”. Od strony wschodniej sięga zabudowany Błogocin (dawnej wsi, przed wiekami włączonej w obręb Cieszyna), od zachodu koryta Młynówki, z kolei od południa zlewa się z drzewami porastającymi dolinę

●●●

Wiadomo, nie da się dogodzić każdemu. Niewątpliwie „Lasek Miejski nad Olzą” zyska na funkcjonalności, ryzyko oberwania suchym konarem zmaleje, zaś, podczas spacerów jasno wytoczonym traktem, trudniej będzie stratać chroniony gatunek. Z drugiej strony żal tej jego naturalnej dzikości, bo teje wokół nas coraz mniej.

Olzy aż do Lasu Końskiego (współcześnie rezerwatu przyrody „Velke doły”).

●●●

Najczęściej uczęszczana ścieżka wiedzie w stronę trzeciego jazu – służy zbudowanej z polecenia Komory Cieszyńskiej. Tak zwana „trzęcio gać” pełniła wiele funkcji: pozwalała na spław drewna kanałem Olszynowym i Młynówką, zaopatrywała cieszyński przemysł w wodę, zaś w razie zagrożenia powodziowego chroniła mieszkańców przed jej nadmiarem. Swoistą atrakcją dla odwiedzających rezerwat są enigmatyczne ruiny – wystające z ziemi sklepienia i porozrzucane gździejdzkie cegły. Stali bywalcy i starzy cieszyńscy wiedzą, że to pozostałości istniejących tu do lat 60. zabudowań: należącej do Karola Mentla Restauracji „Pod Wałką”, jego domu, mostku nad kanałem, najstarszego bodaj kąpieliska w mieście i, nieco głębiej w lesie, tzw. domu „Pod Dębina”.

●●●

Do niedawna teren rezerwatu zagospodarowany był umiarkowanie, co zdecydowanie dawało mu uroku. Napawanie się widokiem przytulii, marzanki, konwalii i przylaszczek wymagało od spacerowiczów godzenia się na niewygodę deptania po klepsku, co po słotnych dniach wiązało się z koniecznością późniejszego czyszczenia butów. Wszystko zmienić mają rozplanowane do końca kwietnia prace modernizacyjne. Przebudowywane są prowadzące na błogocin skarpy tzw. schody Waltera, odwiedzający park deptać będą nie po błocie, lecz drewnianym pomoście, względnie „wodoprzepuszczalnej nawierzchni mineralnej”. Szczęśliwie modernizacja nie dotknie leciwych lip, dębów, grabów i klonów; nikomu nie przyszło do głowy zastępowanie ich nowoczesnymi nasadzeniami, choć dni tych o złym stanie i zagrażających bezpieczeństwu są już policzone.

●●●

Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce

Wtorek 26 marca, godz. 22.15

PIĄTEK 22 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Zakończaj się w Polsce. Wąbrzeźno **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 47. Chorwacja **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wilnoteka **11.30** Lepsza połowa 2 (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** To jest grana **12.50** M jak miłość (s.) **14.35** Polonia **24** 15.15 Bajki naszych rodziców. Między nami bocianami **15.50** Szansa na sukces. Opole **2024**. Dżem **16.45** Ja to mam szczęście! **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Zakończaj się w Polsce. Łazarz w Poznaniu **18.50** Przystanek Ameryka **19.10** Niezwykłe historie Bialo-Czerwonich. Jerzy Młynarczyk **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.20** Na sygnale **22.15** Czwierdziestolatek (s.) **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama **0.00** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej).

SOBOTA 23 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Balans bieli **7.05** Jak żyje las. DREWNO wokół nas **7.30** Pytanie na śniadanie **11.25** Kamera TVP Sport. Rozmowa z Kamilą Żuk **11.50** Awantura o Basię **12.55** Wędrowiec polski. Podlasie **13.25** Na dobre i na złe (s.) **14.25** Forum **15.25** Okrasa lamie przepisy. Krótka historia bigosu **16.00** Kulturalni PL **17.00** Telexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Szansa na sukces. Opole **2024** 2. Maciej Malenczuk **19.05** Kabaretowe Naj. Wiosenne zaurczenie **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Kamerdyner (s.) **21.15** Sanatorium miłości 6 reality show **22.10** Dom pod Dwoma Orłami (s.) **23.00** To jest grane (pr. muz.) **23.30** Polacy to wiedzą! (teleturniej).

NIEDZIELA 24 MARCA

6.00 Zrzuńnawani, odbudowani **6.35** Czarne chmury (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Misja Brazylia. Wspomnienia na zawsze **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę. Barabasz, osiołek i Baranek **13.00** Transmisja mszy świętej z kościoła pw. św. Doroty w Markowej **14.30** Czarne chmury (s.) **15.25** Wronicza 17 **17.00** Telexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Feel na dobry wieczór **19.00** no... wiadomo (mag.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Komisarz Alex 19 (s.) **21.15** Premiera. Marzec, 68 **23.25** Słownik polsko-polski (talk-show prof. Jana Miodka).

PONIEDZIAŁEK 25 MARCA

6.00 Polacy to wiedzą! (teleturniej) **6.30** Beresteczko **6.50** Kalendarium powstania styczniowego **18.63** **7.00** Przystanek slow food 3. Kuchnia pogranicza polsko-litewskiego **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Przystanek Ameryka **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Perły Bałtyku. Bogate życie w morskich głębinach **12.50** Komisarz Alex 19 (s.) **13.40** Osiecka (s.) **14.35** Kulturalni PL **15.35** Al-chemik. Przesłuchanie **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama.

leexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Słownik polsko-polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.55** Kamperem po południu **19.20** Polacy świata **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Blisko, coraz bliżej. Wycieczka w niedzielę **21.45** Kabaretowe Naj. Legenda Kabaretu – Maciej Stuhr **22.15** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.10** Telexpress Extra.

WTOREK 26 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Anna Dymna - spotkajmy się. Marcin Oleksy **7.00** Kulinarne wędrowniki z Jolą Kleser **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Kamperem po południu (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Makłowicz w podróży. Podróż 47. Chorwacja **12.50** Blisko, coraz bliżej. Wycieczka w niedzielę **14.10** Hala odlotów (talk-show) **15.05** Jak to działa – Ekologia **15.35** Zwierzaki Czytaki. Przesyłka kurierska **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Z Andrusem po Galicji. Żywiec **18.50** Nad Niemnem (mag.) **19.10** Studio Lwów **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Ojciec Mateusz 23 (s.) **22.15** Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama.

ŚRODA 27 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Perły Bałtyku. Bogate życie w morskich głębinach **7.00** Kuchnia dwudziestolecia. Zagranicznie i krajo **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Studio Lwów **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Jak żyje las. DREWNO wokół nas **12.50** Ojciec Mateusz 23 (s.) **14.35** Artur Grotgier. Wieszcz z ołówkiem **15.35** Animowani. Pamiętnik Florki 2 **15.45** Go-tu-jemy. Sos pomidorowy **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Emilia Kamińska. Teatr. Moje życie **18.50** Kierunek Zachód (mag.) **19.10** Magazyn z Wysp (mag.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** O mnie się nie martw (s.) **22.15** Dialog - życie zapisane w listach **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama

CZWARTEK 28 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Słownik polsko-polski no... wiadomo (mag.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Komisarz Alex 19 (s.) **21.15** Premiera. Marzec, 68 **23.25** Słownik polsko-polski (talk-show prof. Jana Miodka).

Nieśmiertelny balet

Dom Kultury Polskiej w Wilnie 8 marca gościł Królewski Balet Klasyczny, zespół baletowy z Poznania działający pod dyktando Marcina Rolczyńskiego. Grupa zaprezentowała wileńskiego publicznego balet „Jeziro łabędzie” z nieśmiertelną muzyką Piotra Czajkowskiego.

Spektakl „Jeziro łabędzie” jest ikoną baletu klasycznego. To najpopularniejszy balet na świecie, drugim jest „Dziadek do orzechów”, również dzieło Czajkowskiego. „Jeziro łabędzie” – jego stylistyka, ruchy, kostiumy – przez lata wystawiania stało się najbardziej rozpoznawalnym baletem – opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Marcin Rolczyński, tancerz, choreograf i dyrektor artystyczny zespołu.

Jeżeli chodzi o treść, to spektakl „Jeziro łabędzie” opowiada poruszającą historię miłości i poświęcenia. Fabuła koncentruje się wokół młodego księcia Zygryda, który zakochuje się w pięknej Odette, przemienionej w łabędzia przez potężnego czarnoksiężnika. Zdesperowany czarnoksiężnik Rothbart przysięga zniszczyć ich miłość, wprowadzając intrzy, manipulację i złudzenia. Za sprawą wielkiej miłości i determinacji czar zostaje zrzucony i księżniczka wraca do postaci ludzkiej.

– W Królewskim Baletie Klasycznym staramy się nieco odwieść od zastanych form teatralnych. Oczywiście zachowujemy pewną klasyczną formę – muszą być pewne fragmenty: kulis, rekwizyty oraz scenografia, które wprowadzają nas w świat teatralny. Jednocześnie staramy się wykorzystać możliwości, jakie daje technika teatralna w XXI w. Nasza scenografia jest interaktywna. Obrazy cyfrowe przemierzają się razem ze scenami spektaklu, przenosząc widza

Fot. mat. prasowe

w odległe krainy oraz wprowadzając moc emocji. Na przykład w czwartym akcie, w scenie walki księcia Zygryda z Rothbartem, piorny pojawiają się jako zwykłe blaski światła, ale też jako wizualizacja tej burzy, która nadchodzi, kulminacji walki dobra ze złem – opowiada choreograf.

Polscy widzowie z Wileńszczyzny nie mieli dotąd okazji oglądać takiego widowiska. To była niezwykła szansa, by zobaczyć zespół najlepszych tancerzy polskich i europejskich pod dyktando Marcina Rolczyńskiego. W roli Odetty wystąpiła Ada Raspor, w roli Zygryda – Jose Iglesias, w roli Rothbarta – Wiktor Krakowiak-Chu.

– Tancerzom towarzyszy muzyka arcy mistrza Piotra Czajkowskiego. Dziś zmagamy się z falą niechęci do Piotra Czajkowskiego, uważam, że nieustannie. Trzeba podkreślić, że wiele postaci w historii świata nie powinno się wiązać z jednym krajem, największe postacie w historii kultury, nauki są obywatelami świata. Tak samo było z Piotrem Czajkowskim, którego pochodzenie ze strony ojca jest rosyjskie, ale jego matka z pochodzenia była Francuzką – opowiada Marcin Rolczyński.

Zachwyceni widzowie, opuszczając budynek Domu Kultury Polskiej 8 marca, z uznaniem podkreślali walory zarówno dzieła, jak i prezentujących je tancerzy. Wśród widzów byli i tacy, którzy po raz pierwszy widzieli na żywo balet.

– To niesamowite. Tancerze tańczyli jakby w powietrzu, miałam takie wrażenie, że nie dotykają ziemi. To wszystko wyglądało jak bajka. Muzyka wspaniała, czasami nawet ciarki przechodziły po ciele. Jestem po prostu zachwycona. Brakuje mi słów – nie kryła zachwytu Maria z Wilna.

Widzowie mocno przeżywali każdą scenę. – Wszystko było tak realistyczne. Chociaż dialogów nie było, to ruchy ciała tancerzy układały się tak, jakby mówiły. Miałam takie wrażenie, że słyszę, co oni mówią. Scena, gdy Zygryd walczył z Rothbartem – to wszystko wyglądało tak realnie, że chciałam biec mu pomóc. Szczerze mówiąc, myślałam, że to będzie taki zwykły balet. A to były jednocześnie balet i przedstawienie – opowiada zachwycona Irena.

„Kurier Wileński”/LITWA

Senat RP dla Polonii i Polaków za granicą

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” informuje, że oddajemy do Państwa dyspozycji generator wniosków na konkurs ofert ogłoszony przez Marszałek Senatu RP, w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w roku 2024.

Wszelkie informacje o konkursie wraz z generatorem wniosków dostępne są na stronie internetowej Wspólnoty Polskiej.

Dla przypomnienia, celem konkursu jest wsparcie środowisk polonijnych i polskich za granicą zgodnie z kierunkami działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą, określonymi w uchwale nr 3 Prezydium Senatu z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie kierunków działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą oraz zasad zlecania realizacji zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2024 r., tj.:

Fot. ARS

1. aktywizacja młodego pokolenia Polaków mieszkających za granicą
2. wzmacnianie pozycji środowisk polskich i polonijnych w krajach zamieszkania
3. działania na rzecz Polaków na Wschodzie
4. edukacja polonijna
5. kultura i promocja Polski oraz zachowanie polskiego dziedzictwa kulturowego i historycznego za granicą

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie schroniska PTTK na Przystopie pod Baranią Górą (meta rajdu). **Powrót do Wisły-Czarnego** wzdłuż Czarniej Wisłki (około 16 km). Opłata startowa w wysokości 28 zł pobierana będzie przez kierownika wycieczki w autobusie. Odjazd autobusu Wispol z Cieszyzna-Celmy o 8.00. Kierownik wycieczki Tadeusz Farnik, tel. 776 426 326.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BYSTRZYCA – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 w Domu Polskim. W programie: występ młodzieży szkolnej oraz występ ZF „Bystrzyca”, sprawozdanie z działalności koła w roku 2023, plan pracy na rok 2024, dyskusja.

GRÓDEK – MK PZKO wraz z Wydziałem Skrzat zapraszają na kiermasz książki, który odbędzie się w niedzielę 24 marca o godz. 10.00-13.00 w miejscowym Domu PZKO. Będzie można kupić książki nowe i używane.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej będzie w piątek 22 marca czynny tylko do godz. 15.00 z powodu organizacji imprezy „Wieczór z Andersenem”. Dziękujemy za wyrozumiałość.

NAWSIE – MK PZKO i Teatrzyk SrandaBanda zaprasza 23 i 24 marca o godz. 16.00 na komedię pt. „Biuro matrymonialne.com” do Domu PZKO.

PTTS „BS” – Zaprasza 23 marca w ramach XX Jubileuszowego Międzynarodowego Rajdu Narciarstwo-Pieszego „Ku źródłom Wisły” (PTTK Wisła) na wycieczkę z Istebnej-Buczniaka, przez Karolówkę, do schroniska PTTK na Przystopie pod Baranią Górą (meta rajdu). Powrót do Wisły-Czarnego wzdłuż Czarniej Wisłki (około 16 km). Opłata startowa w wysokości 28 zł pobierana będzie przez kierownika wycieczki w autobusie. Odjazd autobusu Wispol z Cieszyzna-Celmy o 8.00. Kierownik wycieczki Tadeusz Farnik, tel. 776 426 326.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 2 kwietnia o godz. 15.00 w „Czytelni”.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 na spotkanie pt. „Uplecymy se karbacz” do Domu PZKO.

▲ 1 kwietnia w wielkanocny poniedziałek tradycyjnie zarezerwowany mamy na wielkanocny wymarsz na Ostry. Trasy dowolne, rejestrację uczestnictwa przeprowadzi w schronisku na Ostrem w godz. 10.00-12.00 Zofia Franek, tel. 731 244 346.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 2 kwietnia o godz. 15.00 w „Czytelni”.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 na spotkanie pt. „Uplecymy se karbacz” do Domu PZKO.

▲ 1 kwietnia w wielkanocny poniedziałek tradycyjnie zarezerwowany mamy na wielkanocny wymarsz na Ostry. Trasy dowolne, rejestrację uczestnictwa przeprowadzi w schronisku na Ostrem w godz. 10.00-12.00 Zofia Franek, tel. 731 244 346.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 2 kwietnia o godz. 15.00 w „Czytelni”.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 na spotkanie pt. „Uplecymy se karbacz” do Domu PZKO.

▲ 1 kwietnia w wielkanocny poniedziałek tradycyjnie zarezerwowany mamy na wielkanocny wymarsz na Ostry. Trasy dowolne, rejestrację uczestnictwa przeprowadzi w schronisku na Ostrem w godz. 10.00-12.00 Zofia Franek, tel. 731 244 346.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 2 kwietnia o godz. 15.00 w „Czytelni”.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 na spotkanie pt. „Uplecymy se karbacz” do Domu PZKO.

▲ 1 kwietnia w wielkanocny poniedziałek tradycyjnie zarezerwowany mamy na wielkanocny wymarsz na Ostry. Trasy dowolne, rejestrację uczestnictwa przeprowadzi w schronisku na Ostrem w godz. 10.00-12.00 Zofia Franek, tel. 731 244 346.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 2 kwietnia o godz. 15.00 w „Czytelni”.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 na spotkanie pt. „Uplecymy se karbacz” do Domu PZKO.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: „Jan Kubisz (1848-1929)”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: trzy wystawy: „Patriotyzm i odwaga Henryki Pustowojtówny (1838-1881)”, „Jan Buzek (1874-1940)” i „Jerzy Buzek (1874-1939)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYN, ÓSRODEK KULTURY „Strzelnicza”, Galeria „Puda: do 15. 4. wystawa Władysława Kubienia pt. „Tutaj/Tady”. Czynna: po-pt: w godz. 9.00-20.00

CZ. CIESZYN, TEATR CIESZYŃSKI, Galeria Teatralna, ul. Ostrawska 67: do 26. 3. wystawa pracy młodych twórców z Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Cz. Cieszynie pt. „Klatka/Klec”. Czynna w trakcie przedsta-

wień TC i od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-15.00 po uprzednim zgłoszeniu na portierni.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZY-NIECKIEJ I MIASTA TRZYNIEC, Sala Wystaw, ul. Frydecka 387: do 31. 3. wystawa pt. „Lalki, gdziekolwiek spojrzysz”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 21. 4. Sára Saudkova „Fotografie”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

TRZYNIEC, GALERIA MIASTA TRZYNIEC, Dom Kultury „Trisia”, nám. Svobody 526: do 29. 3. wystawa pt. „Inicjaly”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Miejska Galeria Sztuki Współczesnej, ul. Rynek 1, Cieszyn: do 31 marca wystawa pt. „Niemie szeptys waszych światów”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

WYRAZY GŁĘBOKIEGO I SZCZEREJEGO WSPÓLCZUCIA Z POWODU ŚMIERCI

pana JÓZEFA WIERZGONIA
wspaniałego człowieka sztuki i niezapomnianego dyrektora Teatru Cieszyńskiego, którym był w latach 1976-1990, rodzinie i krewnym Zmarłego składają Dyrekcja Teatru Cieszyńskiego oraz Scena Polska.

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o odejściu

pana JÓZEFA WIERZGONIA
wybitnego animatora życia muzycznego Zaolzia i szanowanego dyrygenta. Jego niesamowita pasja, talent oraz nieoceniony wkład w rozwój kultury muzycznej naszego regionu na zawsze pozostaną w naszej pamięci. Pan Józef Wierzgon był osobą, która z niezwykłą energią i zaangażowaniem promowała muzykę, będąc inspiracją dla wielu. Jego praca, zarówno na scenie, jak i poza nią, przyczyniła się do wzbogacenia dziedzictwa kulturalnego Zaolzia, budując mosty między ludźmi poprzez wspólną miłość do muzyki. W imieniu Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego składamy najszersze kondolencje Rodzinie.

Wyrzy szczerego współczucia pani Marceli Wierzgon i całej rodzinie z powodu śmierci

śp. PaedDr. JÓZEFA WIERZGONIA
składają pracownicy Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

Nie umiera ten, kto żyje w pamięci i sercach bliskich.
W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21 marca 2024 opuścił nas na zawsze w wieku 72 lat nasz Kochany Krewny

śp. HENRYK KIEDRONI
zamieszkały w Ostrawie
Ostatnie pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 26. 3. 2024 o godz. 14.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Suchoj Górze. W smutku pogrążona rodzina.

Wyrzy głębokiego współczucia i słowa wsparcia, otuchy w trudnych i smutnych chwilach z powodu śmierci

HENRYKA KIEDRONIA
byłego redaktora naczelnego „Głosu Ludu”
składają redakcja „Głosu”.

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Kolegi, długoletniego redaktora „Głosu Ludu”, członka zespołu „Niezapominajki” i MK PZKO w Ostrawie

HENRYKA KIEDRONIA
Składamy najszersze kondolencje i wyrazy współczucia rodzinie. MK PZKO w Ostrawie.

WSPOMNIENIA

Dnia 23 marca 2024 obchodzili setną rocznicę urodzin

śp. FRANCISZEK JURCZEK
zamieszkały w Suchoj Średniej
Wspominają córka z mężem oraz wnuki z rodzinami.

Nie umiera ten, kto żyje w pamięci i sercach bliskich.
W sobotę 30 marca 2024 minie 28. rocznica śmierci

śp. TADEUSZA KONIECZNEGO
z Dąrkowa
Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą synowie z rodzinami.

Czas mija lecz tęsknota i smutek pozostają
Dnia 24 marca minie 40. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JÓZEFA PRIBULI
z Łąk
zaś 4. 3. obchodzili 105. rocznicę urodzin. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

NEKROLOGI

Muzyka to dusza wszechświata, skrzydła umysłu, lot wyobraźni i całej żyć.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 18 marca 2024 roku zmarł w wieku niespełna 90 lat nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek i Kuzyń

śp. PaedDr. JÓZEF WIERZGOŃ
z Karwiny
Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 25 marca 2024 o godzinie 13.00 w kościele rzymskokatolickim w Karwinie-Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina.

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. JÓZEFA WIERZGONIA
szczerze wyrazy współczucia synom, rodzinie i bliskim składa zarząd MK PZKO w Karwinie-Frysztacie oraz chór męski „Hejnał-Echo”.

PROGRAM TV

PIĄTEK 22 MARCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) 8.50 Ranczo 3 (s.) 9.45 Komisarz Alex 18 (s.) 10.45 Ojciec Mateusz 27 (s.)

11.35 Okrasa lamie przepisy. Krótka historia bigosu

W kolejnym odcinku Karol Okrasa opowie widzom o bigosie. To jedna z tych potraw, które uważane są za symbol polskiej kuchni. Choć współczesnych przepisów na to danie jest bardzo dużo, to w powszechnej opinii jest to duszona kapusta, kiszona bądź słodka, z mięsem, wędliną, grzybami i innymi dodatkami. Jeśli chcesz spojrzeć na receptury Stanisława Czernieckiego w jego „Compendium ferculorum” z końca XVII wieku, to zobaczysz, że w żadnej z kilkunastu receptur na bigos czy też „bigosek” nie ma kapusty.

12.10 Agrobiznes 12.55 Natura w Jedyńce. Opowieści śródziemnomorskiego lasu. Opowieści wiosenne 14.00 Złoty chłopak (s.) 14.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Leśniczówka (s.) 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Program informacyjny, pogoda, sport 20.15 Reporterzy (mag.) 20.35 Będziemy mieszkać razem (s.) 21.30 Galimatias, czyli kogel-mogel 2 (komedia polska) 23.20 Matylda (s.).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkamy się 6.55 Rodzinkapl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.10 Przepis dnia (mag.) 11.15 Operacja zdrowie. Obrzęki limfatyczne 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Akacja 38 (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 Górcy ratownicy (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.15 Zakazany owoc (s.) 18.10 Va banque (teleturniej) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.35 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Przepis dnia (mag.) 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.50 Feel na dobry wieczór 21.55 To jest grane (pr. muz.) 22.30 Panorama 23.10 Kino relaks. Jak dogonić szczęście? (komedia kopr.).

TVN

5.50 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Babice k. Oświęcimia 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Kuchenne rewolucje. Bielsko-Biała 12.35 Ukryta prawda 14.45 Doradca smaku 15.00 Skoki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Planicy 18.00 Detektywi (s.) 19.00 Faktury 19.25 Fryderyk 2024 Superstars - koncert galowy 19.35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19.50 Uwaga! 20.00 Fryderyk 2024 Superstars - koncert galowy najważniejszych polskich nagród 22.45 Mayday.

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy (s.) 9.40 Sekrety rodziny 10.40 Dlaczego ja? 11.40 Gliniarze (s.) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja

(mag.) 13.40 Trudne sprawy 14.40 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.10 Na tropie 19.20 Twoja Twarz Brzmi Znajomo (pr. rozr.) 22.10 Braćcia (s.) 23.10 Siódmy syn (film kopr.).

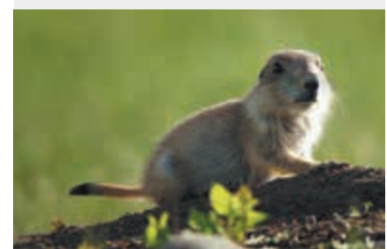
TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Szkoła pielęgniarzek (s.) 9.40 Różowa sobota (film) 10.20 Dziadek (film) 10.50 Uśmiechy Jozefa Kronera 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Na tropie 14.25 Cudzołóstwo (film) 14.45 Pr. muzyczny 16.05 Lopatologiczne 17.00 Mieszkać jak... w rezydencji 17.30 AZ kwiz 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Doktor Martin (s.) 21.05 Wszystko-party 22.00 Hercule Poirot (s.) 23.45 Komisarz Montalbano (s.) 1.25 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Ostatnie diabły 9.20 Przygody nauki i techniki

9.50 Nieświszczuki czarnoogonowe

Zachowanie i życie popularnego pieska preriowego nie są znane w Europie. Nieświszczuki występują naturalnie w regionie Great Plains w Stanach Zjednoczonych. Są tam zaliczane do zwierząt domowych.

10.45 Królestwo natury 11.10 Dwa w jednym 11.45 Historia SS 12.40 Hitler i klejnoty koronne Świętego Cesarstwa Rzymskiego 13.35 Cuda techniki 14.25 Templariusze: obłędnie Malty 15.15 Wybórna SHOW 16.05 Industria 16.30 Sąsiedzi 17.00 Słowackie winnice 17.25 Tomáš Pospichal 17.40 Piłka nożna: Norwegia - Czecha (transmisja) 20.25 Za skórę gliny (film) 22.15 Czwarty protokół (film) 0.10 Historia SS.

NOVA

5.55 Śniadanie 8.30 Ulica (s.) 9.30 Jedna rodzina (s.) 10.55 Partnerki (s.) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 13.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 15.30 Zamięliśmy się żonami 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Drapacz chmur (film) 22.25 Ocean ognia (film) 0.45 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.00 M.A.S.H. (s.) 8.20 Zoo (s.) 9.40 Policja Hamburg (s.) 11.35 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 12.30 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.30 Policja w akcji 15.30 Świata w Planicy 18.00 Detektywi (s.) 19.00 Faktury 19.25 Fryderyk 2024 Superstars - koncert galowy 19.35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19.50 Uwaga! 20.00 Fryderyk 2024 Superstars - koncert galowy najważniejszych polskich nagród 22.45 Mayday.

SOBOTA 23 MARCA

TVP 1

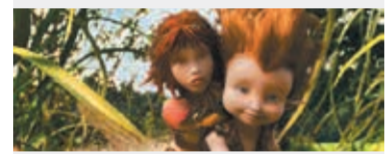
5.50 Siostry (s.) 6.40 Audycje komitetów wyborczych 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki

Bożej na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie 8.20 Pełnosprawni 8.50 Siedem dni na Marsie (film dok.) 9.50 Ranczo 3 (s.) 10.50 Komisarz Alex 18 (s.) 12.45 Gwiazdy w południe. Zabić Loganą Kelihera (western USA) 14.20 Okrasa lamie przepisy. Kuchnia Polesia 14.55 Miłość i medycyna 3 (s.) 15.50 Sanatorium miłości 6 (reality show) 16.45 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Telexpress 17.35 Ojciec Mateusz (s.) 18.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.30 Program informacyjny, pogoda, sport 20.20 Komisarz Alex 20 (s.) 21.20 Hit na sobotę. Dżentelmeni (film Wielka Brytania/USA) 23.20 Mechanik (thriller Hiszpania).

TVP 2

6.05 Audycje komitetów wyborczych 6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.30 To jest grane

12.05 Artur i Minimki 3. Dwa święty

Maltazarowi udaje się uwiezić Artura w krainie Minimków, a sam przedstaje się do świata ludzi. Zły charakter dzięki operacji plastycznej może podszyc się pod postać prawdziwego człowieka i próbuje odnaleźć drogę do domu dziadków. Artur, Selenia i Betamesz nie dają jednak za wygraną i za wszelką cenę starają się powrócić do rzeczywistych rozmiarów, aby powstrzymać Maltazara. Jedynym sposobem na zmianę wzrostu jest zawierający magiczne moce miód Królowej Pszczół...

14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Kolo fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2024 2. Maciej Malerchuk 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Audycje komitetów wyborczych 17.30 No... wiadomo (mag.) 18.00 Słowo na niedzielę. Barabasz, osiołek i Baranek 18.10 Va banque (teleturniej) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.40 „Ja to mam szczęście!” - ulubione skecze 20.00 The Voice Kids 7. Przesłuchania w ciemno 22.20 Panorama 22.55 Feel na dobry wieczór 23.55 Nasze najlepsze wesela (komedia kopr.).

TVN

6.05 Bitwa o gości (reality show) 7.00 Dzień Dobry TVN 9.05 Skoki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Planicy 12.00 Milionerzy (teleturniej) 12.30 Na Wspólnej (s.) 14.15 The Traitors. Zdrzący 15.55 Niezwykłe Stany Prokopa (pr. rozr.) 16.30 MasterChef Nastolatki 17.55 Kuchenne rewolucje. Rybnik 19.00 Fakty, sport 19.30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19.45 Uwaga! 20.00 Mam talent! (prog. rozr.) 21.55 Planeta single 3 (komedia polska) 23.40 Wzgrędy krwi (film kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.25 Hotel Transylwania 2 (film anim.) 10.10 Ewa gotuje (mag.) 10.40 Nasz nowy dom (reality show) 11.40 Bogaty dom - biedny dom 12.45 Drwale i inne opowieści Bieszczad 13.40 Polacy za granicą. Ottawa (s.) 14.40 Rolnicy. Podlasie (s.) 15.45 Dagmara szuka męża (reality show) 16.45 Więzienie kobiet (s.) 17.45 Chłopaki do wzięcia (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 Epoka lodowcowa (film USA) 21.05 Battleship. Bitwa o Ziemię (film kopr.).

30.20 Operacja Świt (film).

TVC 1

6.00 Buleczki z rana 6.25 Lopatologiczne 7.15 Kochamy zwierzęta 7.45 Największy leń na świecie (bajka) 9.05 Uśmiechy Bohumila Hrabala 9.50 Gejzer 10.20 Ojciec Brown (film) 11.05 Wszystko-party 12.00 Z metropolii. Tydzień w regionach 12.25 Nasze hobby 13.00 Wiadomości 13.05 Biedna muzyka (bajka) 14.10 Bajka z Kam-py (bajka) 14.45 Miły człowiek (film) 16.15 Panna Marple (s.) 17.50 Kot to nie pies 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Cuda natury 21.20 Wszystko-party (talk-show) 22.05 Fantomas wraca (film) 23.45 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 0.25 Bolkoviny.

TVC 2

6.00 Bali, wyspa marzeń 7.00 Dzika Australia 7.50 Piękne kraje z lotu ptaka 8.45 Na rowerze po Czechach 8.55 Podróże po Czechach 9.20 Cuda techniki 10.10 Lotnicze katastrofy 10.55 Auto Moto Świat 11.20 Auto Moto Test 11.35 Dzieła sztuki w świecie zwierząt 12.30 Babel 13.00 Ałsek - lodowata rzeka 13.35 Z kucharzem dookoła świata 14.30 Atak! (film) 16.15 Europa z lotu ptaka 17.00 Ukryte skarby 17.30 Cudowna planeta 18.25 Afryka z lotu ptaka 19.20 Sąsiedzi 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Egipcjanin Sinuhe (film) 22.20 Zielony łód (film) 0.15 Dalgliesh (s.) 1.05 Pewnego razu w Londongradzie.

NOVA

6.05 Zig i Sharko (s. anim.) 6.15 Dener: ostatni dinozaur (s. anim.) 7.05 Alvin i wiewiórki (s. anim.) 7.55 Weekendowe Śniadanie 10.45 Dźwięczny z drużyny (film) 12.55 Szef (film) 15.15 Wszyscy moi mężczyźni (film)

17.15 Bridget Jones: w pogoni za rozumem (film)

Druga część przygód najbardziej pechowej trzydziestolatki na świecie rozpoczyna się dokładnie miesiąc po zakończeniu pierwszej odsłony. Bridget ma coraz więcej wątpliwości dotyczących jej nowego związku. Czy Mark Darcy aby na pewno jest mężczyzną jej życia? Czy uda jej się pogodzić z faktem, że ma on kompletnie inne poglądy polityczne?

19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Pościg - wydanie specjalne 21.45 Wielki Mur (film) 23.40 Tunel (film) 2.00 Złoty Labedź (s.).

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) 6.25 M.A.S.H. (s.) 8.50 Autosalon.tv 9.55 Incognito 11.00 Kochamy szefa! 12.50 Kochamy cię (reality show) 15.40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo. Najlepsi! 17.40 Nasz nowy dom (reality show) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Państwo w państwie 20.00 Dancing with the Stars 22.10 Planeta Singli. Osiem historii (s.) 23.20 Chłopaki nie płaczą (komedia polska).

TVC 1

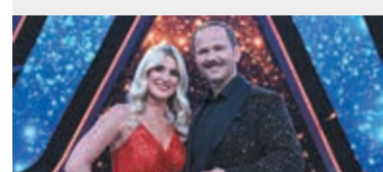
6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Miły człowiek (film) 7.55 Śladami gwiazd 8.25 Buleczki z rana 8.55 Lopatologiczne 9.50 Kalendarium 10.05 Kamera na szlaku 10.35 Obiektywy 11.05 Dynastia Nowaków (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiado-

mości 13.05 Lolinka i sznauer (bajka) 13.55 O wodniku i skrzypkach (bajka) 14.35 Od siódmej do szesnastej (film) 15.55 Anielskie oczy (film) 17.25 Rynecek (s.) 18.25 Co umiały nasze babce 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 To se vysvětlí, soudružil! (s.) 21.10 168 godzin 21.45 Niewinne kłamstwa (s.) 23.00 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 23.55 Gejzer 0.25 Nasze hobby.

TVC 2

6.00 Rycerze 6.50 Duże maszyny 7.40 Falszywe operacje II wojny światowej 8.30 Czechosłowacki tygodnik filmowy 8.40 Poszukiwania utraconego czasu 9.00 Historie.cs 9.55 Cuda ludzkiego geniuszu

16.15 Tak to leciało! (teleturniej)

Kolejny sezon kultowego programu w przebojowej odsłonie! Realizacyjnym rozmach, wspaniałą publicznością i wspaniałymi prowadzącymi. To najbardziej rozpieszczonej teleturniej na świecie! Uczestnicy mają za zadanie uzupełnić luki w tekście popularnych polskich przebojów, a wszystko to w myśl zasady: im więcej wypieśwasz, tym więcej wygrasz. Zawodnikom akompaniuje zespół muzyczny Marcina Urbana. Show prowadzi idealnie zgraną duet małżeńską i sceniczny, Stawomir i Kajra.

17.15 Audycje komitetów wyborczych 17.50 Żyć i pozować umrzeć (film Wielka Brytania) 20.00 Sprzymierzeni (thriller Wielka Brytania/USA) 22.20 Panorama 22.55 Obietnica (s.).

TVN

6.05 Kuchenne rewolucje. Słupia 7.00 Dzień Dobry TVN 9.05 Skoki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Planicy 12.00 Niezwykłe Stany Prokopa (pr. rozr.) 12.35 Co za tydzień 13.15 Mam talent! (pr. rozr.) 15.00 Johnny English (komedia kopr.) 16.45 Czego pragną dziewczyny (film USA) 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19.45 Uwaga! 20.00 MasterChef Nastolatki (pr. rozr.) 21.35 Uwierz w ducha (film USA).

POLSAT

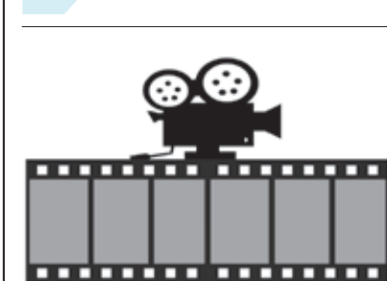
6.00 Nowy dzień 7.50 Stuart Malutki 2 (film USA) 9.35 Fernando (film USA) 11.50 Epoka lodowcowa (film anim. USA) 13.40 Ninja Warrior Polska (reality show) 15.40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo. Najlepsi! 17.40 Nasz nowy dom (reality show) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Państwo w państwie 20.00 Dancing with the Stars 22.10 Planeta Singli. Osiem historii (s.) 23.20 Chłopaki nie płaczą (komedia polska).

TVP 1

6.05 Słownik polsko@polski 6.35 Audycje komitetów wyborczych 6.55 Słowo na niedzielę. Barabasz, osiołek i Baranek 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosier-

PROGRAM TV

CO W KINACH

BYSTRZYCA: Matka w trapi (23, godz. 18.05).

CZ. CIESZYN - Central: Ella i czarny jaguar (22, godz. 15.30); Żegnajcie laleczki (22, godz. 19.00); 23, godz. 17.30); Kung Fu Panda 4 (23, godz. 15.30); **Urojenie** (23, godz. 20.00); František Vlácil: Dým bramborové natě (25, godz. 18.30).

HAWIERZÓW - Centrum: Wyfrunęci (22, godz. 17.00); Żegnajcie laleczki (22, 23, godz. 18.00); Niepokalana (22, godz. 19.30); Pot w butach (23, godz. 10.00); Po prostu super (23, 24, godz. 15.30); Aquaman 2 (23, 24, godz. 17.00); Sładki żywot (23, 24, godz. 19.30); Mamacruz (24, godz. 18.00); Matka siedzi z tyłu (25, godz. 18.00); A máme, co jsme chtěli (25, godz. 20.00).

JABLONKÓW: Trolle 3 (25, godz. 17.00).

KARWINA - Centrum: Sładki żywot (22, 24, godz. 17.30; 23, godz. 20.00);

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA - CZ. CIESZYN: Tkaczka chmur (22, godz. 10.00); ▲ Vpravění indiánské bábíčky (25, godz. 10.00); **SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN:** Dziady (22, godz. 10.00); ▲ Księżniczka na opak wywrócona (25, godz. 17.00);

Niezwykle piękna baśń o głębokiej miłości braterskiej i o złotym jabłuszku, które leczy wszystkie strapienia. O świetlistym czólnie, złotej chmurze i moście z księżycowego światła. ...Już się nam opowieść przedzie i co ma być, to będzie. A co będzie, to ma być, niech przedzie się z czułością losu nie... Opowiemy wam, jak przejść przez to, co w życiu nieuchronne i niepojęte oraz jak poradzić sobie z trudnymi emocjami, które temu towarzyszą.

Reżyseria i adaptacja: Dora Bouzko-wa **Spektakl trwa** 50 minut (bez przerw)

Chauncey to z pozoru zwykły pluszowy miś. Przed laty był ulubioną zabawką matę Jessiki. Czuję się kochany i potrzebny. Dziś, gdy dorosła Jessika powraca wraz z córeczką do swego rodzinnego domu, Chauncey czeka gdzieś w piwnicy wśród porzucenych rupiec. Odkryty przez matę Alice szybko staje się jej ulubionym przyjacielem. Tymczasem Jessicę coraz bardziej niepokoją dziwne zachowania córki. Alice twierdzi, że miś wyznacza jej zadania, które mają udowodnić siłę jej przyjaźni. Gdy wykonując jedno z nich dziewczynka boleśnie się kaleczy, Jessica postanawia interwieniować....

Niepokalana (22, 24, godz. 20.00); Kung Fu Panda 4 (22, godz. 14.30); Diuna: część druga (23, godz. 16.45); Ella i czarny jaguar (24, godz. 15.00); Biedne istoty (25, godz. 18.00).

TRZYNIĘC - Kosmos: Urojenie (22, godz. 20.00); Kung Fu Panda 4 (23, godz. 15.00); Sładki żywot (23, godz. 17.15); Diuna część druga (23, godz. 19.30); Wynałazca (24, godz. 15.00); Niepokalana (24, godz. 20.15); Aristokratka ve varu (25, godz. 17.30); Monty Python (25, godz. 19.45).

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Anna Karenina (23, godz. 17.30); ▲ Kouzelná flétna (24, godz. 17.30).

Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.35 Rok w ogrodzie extra 12.50 BBC w Jedyńce. Serengeti 2 14.00 Złoty chłopak (s.) 14.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.25 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 15.55 Dzieciństwo (s.) 16.45 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Leśniczówka (s.) 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Program informacyjny, pogoda, sport 20.15 Reporterzy (mag.) 20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 21.10 Teatr Telewizji. Juliusz Cezar 22.45 Świat bez fikcji. Polska Norwida 23.50 Balans bieli.

TVP 2

6.00 Audycje komitetów wyborczych 6.25 Dobre historie. Misja Odkupiciela 6.55 Na sygnale (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Okrasa lamie przepisy. Kuchnia Polesia 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Akacja 38 (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.30 Przepis dnia (mag.) 14.40 Audycje komitetów wyborczych

15.05 Na dobre i na złe (s.)

Marlena i Dawid nie poddają się, gotowi nadal walczyć o adopcję Mojżesza. Gloria po raz pierwszy zostawia dziecko z nową opiekunką - Anią. Lekarka nie sprawdza jednak referencji dziewczyny i to okazuje się problemem, bo Ania dzwoni nagle do Krasukiej w środku operacji, po czym rzuca pracę Tymczasem nowym pacjentem Glorii i Begera zostaje mały Patryk - chłopiec, który doznał urazu serca wskutek wypadku z udziałem kosiarki. W szpitalu towarzyszą mu przerażeni rodzice. Doktor Konica próbuje pomóc dziewczynie, która nagle, tuż przed ślubem, zaczęła mieć poważne problemy z kolaniem. W powstaniu diagnozy nieoczekiwanie pomaga mu doktor Homolka...

16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.15 Zakazany owoc (s.) 18.10 Va banque (teleturniej) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.35 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Przepis dnia (mag.) 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.30 Panorama 23.10 Stulecie Winnych 3 (s.).

TVN

5.50 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Bielsko-Biała, Relaks 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Kuchenne rewolucje. Gubin 12.35 Ukryta prawda (s.) 14.45 Detektywi (s.) 15.50 Kuchenne rewolucje. Wrocław 16.55 Ukryta prawda 18.00 Detektywi. Dworzec 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.55 Uwaga! 20.10 Doradca smaku (mag.) 20.15 Na Wspólnej (s.) 20.55 Milionerzy (teleturniej) 21.35 Odwilż (s.) 22.50 Siedem minut po północy (film kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy (s.) 9.40 Sekrety rodziny 10.40 Dlaczego ja? 11.40 Gliniarze (s.) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja (mag.) 13.40 Trudne sprawy 14.40 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 20.05 Iron Man 3 (film Chiny/USA) 22.55 Łzy słońca (film USA).

mości 13.05 Lolinka i sznauer (bajka) 13.55 O wodniku i skrzypkach (bajka) 14.35 Od siódmej do szesnastej (film) 15.55 Anielskie oczy (film) 17.25 Rynecek (s.) 18.25 Co umiały nasze babce 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 To se vysvětlí, soudružil! (s.) 21.10 168 godzin 21.45 Niewinne kłamstwa (s.) 23.00 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 23.55 Gejzer 0.25 Nasze hobby.

TVC 2

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

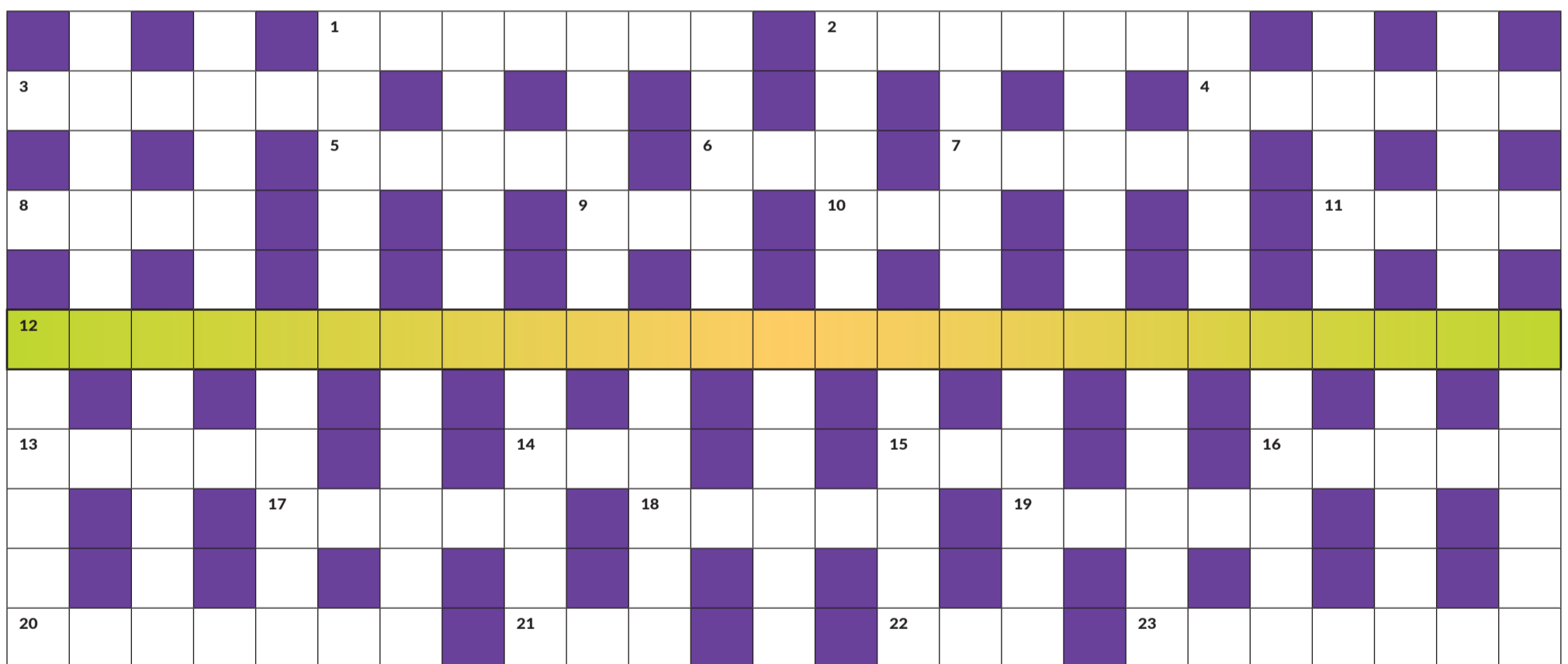

...tak jest

• Dziś zapraszamy na wycieczkę do Orłowej. Archiwalna fotografia, która przedstawia kościół ewangelicki, została wykonana w roku 1964 przez R. Fierłę. Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie...

POZIOMO:

- nurt chrześcijaństwa należący do protestantyzmu
- przestarzałe o kwoce
- w parze z anodą
- kwaśna skała o składzie podobnym do granitu
- broń, która u przeciwnika wywołuje szok elektryczny
- agencja wywiadu w USA
- zdrobnienie od imienia Elżbieta
- okres obrotu Ziemi dookoła własnej osi dzielony na 24 godziny

- miasto w Japonii, w prefekturze Yamanashi lub skrót od: Katolicka Agencja Informacyjna
- partykuła wyrażająca aprobatę
- największa rzeka Czech
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- dawniej ojciec, zakonnik mający święcenia kapłańskie
- drobna moneta skandynawska
- marka motocykli produkcji niemieckiej
- samiec koniowatych

- zwrot nieprzetłumaczalny dosłownie na inny język
- metropolia Maroka lub zniżka dla klienta
- mały róg lub wafel do lodów
- miasto w USA, w stanie Wirginia
- dawniej do mocowania szyb w oknach lub bajer, blaga, fałsz
- American Music Awards – nagroda dla muzyków
- coś bardzo rzadko spotykanego, trudnego do zdobycia, a przez to cennego.

PIONOWO:

- ABAŻUR, AGATKA, ALIANT, ARAGON, BATUMI, DIABEŁ, DOPŁYW, ENRICO, JASICE, KIERAT, KLEKOT, KRATKI, LORANC, LUTNIA, MACIUŚ, OBERŻA, OTOKAR, PAPIER, PISKLĘ, SZCZEP, WOMBAT, YERKOY, YERRES, ZAPORA, ZIOMEK.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AME, ROANOKE, RYOLIT

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy wysłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę 3 kwietnia. Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 8 marca otrzymuje **Zbyszek Szarowski z Czeskiego Cieszyna**. Autorem dzisiejszego zadania jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 8 marca: CHYTRY DWA RAZY TRACI

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

MINISTERSTWO
KULTURY

Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

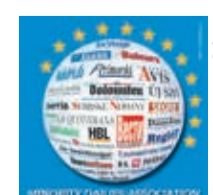

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”.

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŠKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Pateřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS